KARL MARKS 1883-1983

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Marksizm-Leninizm
temelinde parti birliği
için ileri!

İŞÇİNİN SESİ

Karkêren hemû
welatan yekbın!

Yıl:10, Sayı:229
28 Mart 1983

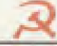
İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hicbir yazı geri gönderilemez.

İçindekiler

Yıllardır ağır ulusal baskı altında yaşayan ve bu baskıya karşı yiğit bir savaşım yükselten Kürt halkının Newroz bayramı kutlu olsun.

TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ ÜST BÜROSU

Duyuru

Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi Avrupa Parti örgütleri yöneticilerinin katılımıyla genişletilmiş bir toplantı yaptı.

Toplantıda, parti sorunları, devrimci harekette beliren "yeni parti" eğilimi, toplumda yeni durumun önümüze koyduğu görevler ele alındı.

Parti sorunları ele alınırken, TKP'nin resmi likidatör yönetiminin partiyi sürüklediği durum gözden geçirildi ve bu duruma karşı olan tüm yoldaşlar birlikte savaşıma çağrıldı. Örgüt seferberliğinin sonuçları değerlendirildi. Örgüt Seferberliği'nin bittiği, ama onun kazanımlarını kalıcılaştırma ve geliştirme seferberliğinin sürmesi gerektiği vurgulandı. TKP'nin 5. Kongresi'nin gerçek bir kongre olabilmesinin koşulları üzerinde duruldu ve tüm komünistler bu yönde göreve çağrıldı. Son olarak, tüm bu durumlarla bağlı bir biçimde, Parti önündeki örgütsel görevler sıralandı.

Devrimci harekette beliren "yeni parti" eğilimi ele alınırken, dört bir yandan işçi sınıfının vazgeçilmez silahı, demir disiplinli merkezi parti anlayışına saldırı yürütüldüğü vurgulandı. Devrimci harekette beliren yeni eğilimin tehlikelerine işaret edildi.

Toplumda yeni durum ele alınırken, hoşnutsuzluğun eylemde yansıma düzeyine ulaştığı anlamına gelebilecek, küçük belirtilerin varlığına işaret edildi. Olanakların ve tehlikelerin arttığı vurgulandı. Tüm örgütlerin 1 Mayıs'a bu bilinçle, çoşkuyla hazırlanmaları gerektiği belirtildi. Günümüzün ana görevleri, konspirasyonu geliştirmeye ve legal olanaklardan yararlanmaya büyük önem vermek olarak saptandı.

Toplantı alınan kararların yayınlanmasını kararlaştırdı.

TKP Eşgüdüm Komitesi
Üst Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbın!

KAVGA VE YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Marksizm-Leninizm temelinde parti birliği için ileri!

Yıl:10, Sayı:229
28 Mart 1983

Marksizm kavgadadır

Aliye P. Atılgan

Kastelli olayının hemen ardından, Türkiye'de herkes birçok bankanın ve önemli bazı sanayi kuruluşlarının iflasın eşiğinde olduğundan söz ediyordu. "Kara Eylül" söylentileriyle birlikte 24 Ocak kararları da şiddetle "eleştirilmeye" başlandı. Cunta kesenin ağzını açtı. Banknot matbaasını son hızla çalıştırarak devlet desteği dağıtmaya koyuldu. Bu arada Koç gurubunun "göz bebeği" Asil Çelik, Hazine'ce satın alındı.

Mart ayına geldiğimizde "Kara Eylül" beklentilerinin yeniden alevlendiğine tanık oluyoruz. Maliye Bakanlığı iki bankanın yönetimine el koydu. Yaz aylarından bu yana Hisarbank ve İstanbul Bankası'na sağlanan "devlet desteği"nin 50 milyar lirayı aştığı söyleniyor.

Maliye Bakanlığı, bundan böyle, eğer bir kuruluşa devlet desteği verilecekse, Hazine'nin verilen miktar kadar o kuruluşun hissesine sahip olması zorunluluğunun getirileceğini söylüyor.

Kafaoğlu, bu iki bankaya verilen devlet desteğinin, "mevduat sahiplerini" (halkı!) korumak amacıyla verildiğini açıklıyor. Özal "bu bankalarda bir tek kuruş mevduat kalmış mıydı acaba" diye soruyor.

Türkiye'de "devletçilik"e pek fazla allerji duyan bazı çevreler ise gerek Asil Çelik ve gerekse son bankalar operasyonu sırasında korkuya kapıldılar. Danışma Meclisi'nde Kafaoğlu'na "bankaları devletleştirecek misiniz" sorusu soruldu.

Bankalara ilişkin tüm bu önlemlerin, "devletleştirme" vb. tartışmalarının altında yatan, bütük mülkiyeti güçlendirme çabalarıdır. 100. ölüm yıldönümünde saygıyla andığımız Karl Marks'ın *Kapital*'de belirttiği gibi, büyük mülkiyetin güçlenmesinin bir yolu sermayenin yoğunlaşmasıdır. Ancak bu yol çok yavaş işler. Sermayenin merkezileşmesi, yani çeşitli sermayelerin şu ya da bu biçimde biraraya gelmesi, daha hızlı bir süreçtir. Bunun da, Marks'ın deyimiyle, bir, "daha ılımlı bir süreç" olanı, bir de, "şiddet yöntemiyle ilhak" yolundan işleyeni vardır.

Faşizm büyük mülkiyeti güçlendirmek için sermayeyi merkezileştirmenin her yolunu deniyor. 24 Ocak kararları buna yöneliktir. Ama "şiddet yöntemleriyle ilhak" yolu, faşizmin karşı-devrimci yüzünü en açık gösterenidir. Bu bankalar olayı, ne yönde gelişirse gelişsin, buna güzel bir örnek oluşturacağa benziyor. "Devletleştirme" olursa, bu da, sermayeyi merkezileştirme sürecine en büyük kapitalist mülkiyet birimi olarak devletin doğrudan katılması anlamına gelecektir. "Devletleştirme"den duyulan korkuya gelince, Lenin, finans kapitalin egemenliği koşullarında, "... besbelli ki bu korku, aynı dairenin iki yönetici bölümü arasındaki rekabetin çerçevesini aşmamaktadır" diyor

Yine de, hangi çerçevede olursa olsun, Türkiye'de burjuvazi arasında çıkar çatışmaları alevleniyor. Bununla bağlı olarak, tartışılan bir başka sorun da şudur: 24 Ocak kararları ne olacak, cunta ekonomik siyasetini değiştiriyor mu?

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Murtaza Çelikel son bankalar operasyonuyla ilgili olarak şunları söyledi:

"Karar gösteriyor ki, 24 Ocak mimarının döşediği mayın tarlasına bankerler ve şirketlerden sonra bankalar da düşmüşlerdir. Öylesine düşmüşlerdir ki Maliye Bakanı sayın Kafaoğlu, bankaların durumlarını kamuoyundan gizlemek için gizli oturum sıkıntısına düşmüştür."

Bugün Türkiye burjuvazisinin çok büyük bir kesimi, hatta bir zamanlar Özalcılığın şampiyonluğunu yapmış kesimler bile, kredi faizlerinin düşürülmesi, Türkiye'nin yeniden iç yatırımlara ağırlık vermesi gerektiğini savunuyor.

Bir Dayanışma Meclisi üyesi, ekonomik siyaset değişmezse, "üç ay sonra ekonomik durum nedeniyle olağanüstü hal ilanı konusu burada görüşülecektir" diye bağırıyor.

İMF ile yapılacak yeni anlaşma konusunda Maliye Bakanlığı'ndan bir yetkili de şunları söyledi:

"Türkiye yeniden büyüme sürecine girmek zorundadır. Kimse Türkiye'ye büyümeden fedakarlık etme fikrini empoze edemez."

12 Mart günlü *Milliyet*'te Öztin Akgüç "Ekonominin Önemli Sorunları" adlı yazısında 1978-1982 arasında ekonominin yıllık büyüme hızının yüzde 2'ye düştüğünü yazıyor. Son 5 yılın ortalamasını veren bu rakam faşist cuntanın erkte olduğu yıllarda sıfıra doğru inmektedir. 1982 yılında kişi başına yıllık ulusal gelir 1000 doların altına düşmüştür. Gene Öztin Akgüç, sabit sermaye yatırımlarının bu dönemde büyük düşme gösterdiğini, 1981-82 arasındaki son bir yılda, toplam işsiz sayısında büyük bir "patlama"nın 1 milyon 400 binlik bir artışın olduğunu yazıyor.

Madalyonun burjuva cephesi, Türkiye'nin yapısal ekonomik bunalımını çözebilmekten çok uzaktır.

Madalyonun halk cephesine gelince, faşist cuntanın başa çıkamadığı ekonomik bunalımın oluşturduğu yüksek basınç, faşizm kapağını her geçen gün daha büyük bir güçle zorlamaktadır. Türkiye işçi sınıfının nice şanlı kavgalarla ezdiği DGM yasasının, canıyla kanıyla elde ettiği ekonomik-demokratik haklarını hiçe sayan yasaların çıkarılması, öfkeyi kabartan güçlü bir etmendir.

Olanakların ve tehlikelerin arttığı böyle bir ortamda, partimizde oportünizmle devrimci Marksizm arasında yürüyen kavga da yeni bir dönüm noktasına ulaştı. Türkiye'de devrimi isteyen, tüm komünistleri, partimizi adına yaraşır bir parti yapabilmek için likidatörlere karşı birlikte savaşıma çağırıyoruz.

İşçi, emekçi yığınlar arasında büyüyen hoşnutsuzluğu, bu muazzam devrimci potansiyeli devrim yatağına akıtabilmek, tarihsel görevimizi yerine getirebilmek, partimizde oportünizmin başını ezmekten geçiyor.

Büyük komünist partizan Karl Marks'ın 100. ölüm yıldönümünde onu saygıyla anarken, burjuvaziye ve oportünizme *Komünist Manifesto-su*'nun şu sözleriyle kafa tutuyoruz:

"Komünistler görüşlerini ve amaçlarını gizlemeyi küçüklük sayarlar. Onlar, hedeflerine ancak varolan toplumsal koşulları zorla devirerek ulaşmanın olanaklı olduğunu açıkça duyururlar. Varsın egemen sınıflar komünist devrim korkusuyla titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek birşeyleri yoktur. Kazanacakları koskoca bir dünya var!"

Yaşasın geleceğin koca komünist dünyası!

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Tarihin savaş çağrısı

Bundan 100 yıl önce, tarihin bugüne dek gördüğü en büyük deha, Karl Marks öldü. Onun bir ömre sığdırdığı bilimsel ve siyasal çalışmaların sonuçlarını şöyle bir sıralamak bile akıllara durgunluk vermeye yeter. Marks'ın insan düşüncesine katkılarının belki de en büyüğü, bütün komünistlerin davranışlarının anlamını veren, kuşkusuz *tarihin hareket yasası* dediğimiz bulgusudur:

"Tarihin büyük hareket yasasını ilk bulan Marks'tı. Bu yasaya göre *tüm tarihsel savaşımlar*, ister siyasal, ister dinsel, ister felsefi ya da başka bir ideolojik alanda yürüsünler, gerçekte *toplumsal sınıfların savaşımlarının* az ya da çok açık ifadesinden başka birşey değildir. Bu sınıfların varlığı ve dolayısıyla aralarındaki çarpışmalar da, aslında ekonomik konumlarının gelişmişlik derecesi, üretimlerinin biçimi ve onun belirlediği değişimlerinin biçimi tarafından koşullanır. Tarih açısından, doğal bilimlerde enerjinin dönüşümü yasasının taşıdığı önem kadar önemli olan bu yasanın..." (F. Engels, *"K. Marks'ın 'Louis Bonaparte'ın 18. Brumaire'inin Üçüncü Almanca Baskısına Önsöz")*

Tarihin hareket yasası ya da toplumların gelişme yasası diye birşeyin varlığını, biz şimdi kolayca öğrenip kabul edebiliyoruz. Tarihsel determinizm var diyoruz. Dünya genel olarak bir takım aşamalardan geçmiş, ilkel komünal toplumdan başlamış, köleciliğe, feodalizme, kapitalizme varmış, oradan sosyalizme gidecek diyoruz. Fakat ilk ortaya atıldığı zamanı düşünürseniz, bu yasanın toplum bilimlerini gerçek bilime dönüştürmede ne büyük bir katkı olduğu görülür. O güne dek toplum gelişmesinin bir takım yasalara bağlı olduğu gibi bir anlayış yoktu. Bunu getiren, doğada nasıl bir takım yasalar varsa insan toplumunda da yasalar vardır diyen Marks'tır.

Bizim için sosyalizmin kaçınılmazlığı nereden geliyor? Tarihsel determinist anlayışımız neye dayanıyor? Bu yasaya dayanıyor: Toplumun gelişmesinin kendine özgü, insanların isteklerinden bağımsız nesnel yasallıkları vardır. Dünyanın gelişmesi bu yasallıklar içinde ilerleyerek komünizme varacaktır.

Tarihin hareket yasası, toplumsal gelişmenin *zorunluluklardan* doğduğunu anlatıyor. Toplumun gelişmesi, şu ya da bu insan, parti öyle istediği için şu ya da bu yöne gitmiyor. Dahası, toplumsal gelişmenin gidişi yalnızca insanların isteklerinden, planlarından bağımsız değildir, tersine onların bilinçlerini belirleyen bir özellik de taşıyor.

İkincisi, bu yasa bize toplumsal gelişmenin nesnel zorunluluklardan doğduğunu, ama bu zorunlulukların toplumsal güçler üzerinden, insan kafası ve insan eylemi üzerinden gerçekleştiğini anlatıyor.

"İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar. Ancak gönülleri dilediğince, kendi seçtikleri koşullar altında değil, doğrudan karşılaştıkları, veri olan ve geçmişten devralınan koşullar altında yaparlar." (Karl Marks, *Louis Bonaparte'ın 18. Brumaire'i)*

Tarihin hareket yasasını doğru anlamanın devrimci çalışma açısından büyük önemi vardır. Yaşamın her alanında önümüze çıkacak olaylarda, nesnel koşullarla insan iradesinin, insan bilincinin karşılıklı etkileşimini doğru anlarsak çok şeyi çözeriz.

Bu yasayı, öznel koşullarla nesnel koşulların ilişkisini doğru anlamak, sosyalist devrimin de anahtarını taşır. Çünkü tarihin hareket yasasının özünde toplumsal gelişmenin kendiliğinden, keyfi değil, belirli yasallıklara göre ilerlediğini kavramak ve bu kavrayış temelinde gelişmelere *müdahale* etmek vardır. Yasanın en sonunda verdiği mesaj budur. Sosyalist devrim de ancak böyle yapılır.

Toplum Yasaları – Doğa Yasaları

Marksizmi çarpıtmak isteyen her türlü sapık görüş ya başında ya sonunda gelip bu yasayı çarpıtır. Bu çarpıtmanın en klasik örneği şu soruda yatar: Toplumsal gelişmenin insanların isteklerinden bağımsız yasaları varsa, toplumsal gelişme insan bilincinden bağımsızsa, gerçekleşen şeyler gerçekleşmesi zorunlu olan şeylerse, sosyalizm kaçınılmazsa, o zaman sosyalizm için boğuşmaya ne gerek var? Bu soruyu yanıtlayamadık mı herşey anlamsızlaşır.

Marks ve Engels'in toplumun yasallıklarını "kaçınılmazlık", "zorunluluk", "tarihin önünde durulmaz gidişi" gibi deyimlerle açıklamaları, en hafifinden, Marksizme hakkını vermek istemeyen insanlar için, Marksizmi tahrifde bir fırsat anlamında ele alınıyor.

Marksizmi saptıranlar Marks ve Engels'in çeşitli yerlerde kullandıkları "doğa yasaları gibi" deyimine özellikle yapışıyorlar. Öyle ise, insan iradesi, bilinci, insan çabası gereksizdir, sosyalist devrime kendi kendine gideceğiz diyorlar. Onun için Marks'ın doğa yasalarıyla toplum yasalarını ne anlamda karşılaştırdığını çözmek gerekiyor.

Toplum yasalarını doğa yasalarıyla karşılaştırmak ancak analoji, ancak benzetme olarak kabul edilebilir. Onun ötesinde hiçbir biçimde birbirlerine eşitlenemezler. Onun ötesine götürmeye çalıştığımız zaman yasanın vermek istediğinin tam tersine sonuçlar alırız.

Her bilim dalında geçerli olan şey Marksizm için de geçerlidir: Tek tek ele aldığımız zaman anlam taşımayan bir takım şans ve kaza unsurları, bir bütün olarak ele alındığında anlam kazanır.

Her alanda olduğu gibi toplumsal alanda da pek çok beklenmedik tekil, anlamsız olguyla karşılaşılabilir. Bunlar tek başlarına bir sonuca götürmez. Fakat ne zaman ki olgulara tek tek değil, geniş çapta, büyük ölçekte, birlikte bakarız, o zaman matematikteki "olasılık teorisi" toplumsal olgular için de işler. Şans ve kaza unsurları birbirlerini götürür, olayların içinden eği-

limler, iç bağlantılar ortaya çıkar. Geniş ölçekte ele almaya başladıkça en anlaşılmaz, en birbirinden ilgisiz gibi gözüken şeylerin *zorunlu* sonuçları, *kaçınılmaz* olarak gelişeceğini söyleyebileceğimiz eğilimleri ortaya çıkar. Tekil durumların rastlantısallığı, olasılığa dönüşür. Bu bir anlamda niceliğin niteliğe dönüşümüdür. Şans ve kaza unsurları *zorunluluğa*, başıbozukluk *düzenliliğe*, hesaplanamazlık da *önceden görülebilen* gelişmeye dönüşür.

İşte Marks'ın toplumsal yasalar için kullandığı "kaçınılmaz", "önünde durulmaz", "zorunluluk" gibi kavramlar bu anlamda kavramlardır. *Tarihsel genellemeler* anlamında kavramlardır. Acil, bugün ya da yarın kaçınılmaz anlamında kavramlar değildir. Bakın Marks bir mektubunda tarihin gelişimini nasıl anlatıyor:

"Yalnızca açınımların kesinkes elverişli olacağı koşuluyla savaşıma girişilecek olsaydı, dünya tarihini yapmak gerçekten de kolay olurdu. Öte yandan 'kazalar' bu işte hiçbir rol oynamasaydı, dünya tarihinin son derece mistik bir niteliği olurdu. Bu kazalar doğal olarak gelişimin genel hattının parçasını oluşturur ve başka kazalar tarafından etkisizleştirilir. Fakat hızlanma ve gecikme bu tür kazalara, bu arada hareketi ilk yönetenlerin karakterinin de bulunduğu 'kaza'ya çok bağlıdır. (Marks'ın *L. Kugelmann'a Mektup*, 17 Nisan 1871)

Engels de aynı konuda şunları söylüyor:

"Genel olarak ekonomik yasalara gelince. Hiçbirinin yaklaşıklık, eğilim, ortalama dışında bir gerçekliği yoktur, hiçbiri acil gerçeklik değildir. Bu bir yanıyla bu yasaların işleyişlerinin başka yasaların aynı andaki işleyişleriyle çatışmasından, ama bir yanıyla da kavram olarak kendi niteliklerinden kaynaklanır." (F. Engels, *Conrad Schmidt'e Mektup*, 12 Mart 1985)

Tarihi Yaratan İnsan Eylemidir

Şimdi toplum yasalarının neden doğa yasaları gibi ele alınamayacağını daha yakından görelim. Bunun anahtarı da Marks'ın "tarihi yaratan insan eylemidir" sözündedir.

Toplumsal yasalar insan eylemini ilgilendiren yasalardır. İnsan ise bilinçli bir varlıktır. Karar verme yeteneği vardır. Toplum yasaları doğa yasalarından bu nedenle farklıdır. Bu nedenle, doğa yasalarındaki kesinlik yerine, daha genel eğilimler söz konusudur.

Tarihi yapan insan eylemidir, yani sınıf kavgasıdır. Toplumun nesnel yasalara bağlı olarak gelişmesi tarihi insanın yaptığı gerçeği ile çelişmez.

"Tarih hiçbir şey yapmaz. 'Hiçbir dev zenginliğe sahip' değildir, 'savaşlar' yürütmez. Bütün bunları yapan insan, gerçek, yaşayan insandır. İnsandır sahip olan ve savaşan. 'Tarih' insanı kendi özel amaçları doğrultusunda araç olarak kullanan ayrı bir kişi değildir. Tarih, kendi amaçları peşinde koşan insanın eyleminden başka birşey değildir." (Marks-Engels, *Kutsal Aile*, 6. bölüm)

Görülüyor ki, Marks için bilinç ve bilinçli eylem, "tarihsel zorunluluğun", "kaçınılmazın" *zorunlu ve kaçınılmaz bir parçasıdır*. Bilinçli insan eyleminin *kendisi*, zorunluluğun *zorunlu* parçasıdır. Marks insanların dışında bir tarihten söz etmiyor. Dünyanın sosyalizme gitmek zorunda oluşu da, içinde insan eylemini taşıyan bir zorunluluktur.

Bütün bunlar komünistlerin görevlerine bağlanıyor. Tarih insanların bilinçli eylemiyle ilerliyorsa, toplumsal gelişmelerin kaçınılmazlığı, özellikle sosyalist devrimin kaçınılmazlığı, kaçınılmaz olarak insanların bu kaçınılmazlığı kavramasını içerir.

Marks'a göre ekonomik gelişmenin yaptırımı, her dönemde, savaşa ilerleyen sınıfın başkaldırısını, eylemini de içinde taşır. Marks, *Kapital*'in en güzel bölümlerinden birinde nesnel ile öznelin nasıl birlikte toplumsal gelişmeyi sağladıklarını şöyle anlatıyor:

"Bu dönüşüm sürecinin tüm yararlarına konan ve onları tekeline alan sermaye babalarının sayısının giderek azalmasıyla birlikte, sefalet, ezgi, kölelik, aşağılama ve sömürü büyür. Ama aynı zamanda, sayısal olarak sürekli büyüyen ve kapitalist üretim sürecinin kendi mekanizmasının disiplinli, birleşik ve örgütlü kıldığı bir sınıf olan işçi sınıfının isyanı büyür. Sermayenin tekeli, onunla birlikte ve onun altında doğan ve yeşeren üretim biçimine ayakbağı olur. Üretim araçlarının merkezileşmesi ve emeğin toplumsallaşması artık kapitalist kabuklarıyla uyumsuz bir noktaya ulaşır. Kapitalist özel mülkiyetin ölüm çanları çalar. Mülksüzleştiriciler mülksüzleştirilir." (K. Marks, "Kapitalist Birikimin Tarihsel Eğilimi, *Kapital*, 32. Bölüm)

Bu alıntıdan çok güzel görüldüğü gibi, Marks'ın düşüncesinde iki unsur her zaman birlikte varolmaktadır. Toplumsal gelişmenin önüne geçilmez bir süreç oluşu ve örgütlü işçi sınıfı isyanıyla sosyalizme gidiş. Sosyalizme gidiş hem önüne geçilmez bir süreçtir, hem de insan eylemiyle gerçekleşecektir. Zorunluluk ile zorunlu kavrama tarihte birliktedir. Sık sık kullanmaktan hoşlanmadığımız, ama burada tam yerine oturan bir kavramla anlatmaya çalışırsak: Marks, insan eylemi ile tarihin hazırladığı zorunluluğu, aralarındaki karmaşık diyalektik ilişki içinde ele almıştır.

Bilinçli eylemin tarihteki rolü ve yeri üzerine, belki de en güzel sözler şunlar. Onu da okuyalım:

"Dünyaya doktriner biçimde dönüp, 'gerçek budur, burada diz çökün' diye ilan etmiyoruz. Dönüp dünyaya, 'savaşımlarınızı kesin, aptalcadır, biz size savaşımın gerçek parolasını vermek istiyoruz' demiyoruz. *Bizim yaptığımız yalnızca dünyaya gerçekte neden savaştığını göstermektir. Ve bilinç, dünyanın istemese de kazanmak zorunda olduğu birşeydir." (K. Marks, Ruge'ye Mektup*, Eylül 1843) (abç)

Zorunluluk ile zorunlu kavramanın nasıl içiçe olduğunu bundan daha iyi ne anlatabilir? Bu sözler üstünde düşündüğümüz zaman anlaşılıyor ki, herşeyi bilinç yapacaktır, ama bu bilinç de gelmek zorundadır.

Tarihin hareket yasası, insanın eylemiyle işler dedik. Şimdi bunu bir adım daha ileri götürelim. Tarihin hareket yasası *ancak* insanın eylemiyle işler.

Sosyalizmin kaçınılmazlığı anlayışı, iki fikri birlikte barındırır. Birincisi, toplumsal gelişmenin belirli yasaları izlediği fikrini, yani kaçınılmazlık fikrini, ikincisi, toplumsal gelişmenin insanlar tarafından hele sosyalizmi düşünüyorsak, devrim yoluyla gerçekleştirileceği fikrini birlikte taşır. Tarihin hareket yasası insan toplumunun yasasıdır. Bu nedenle de ancak insanın üzerinden geçerek işler. Bu şu anlama gelir: Tarihin hareket yasası, nasıl ve ne zaman işleyeceği önceden çizilmiş bir tarihsel çerçeve içinde, insanın yargı ve girişimine bağlıdır. Toplumsal yasaları doğa ya-

salarından farklı kılan işte budur.

Toplumsal Devrim

Tarihin gelişmesinin, dolayısıyla en büyük toplumsal gelişme aşaması olan toplumsal devrimlerin de altında yatan asıl belirleyici nesnel koşullardır. Toplumsal devrimin nesnel temeli, hepimizin bildiği, üretim güçleriyle üretim ilişkisi arasındaki çelişkidir.

Şimdi, Marks'dan, pek çok sapmanın kaynak yapmaya çalıştığı bir bölüm okuyalım:

"Araştırmalarım beni şu sonuca ulaştırdı; *Yasal ilişkiler* de, *devlet biçimleri* de, ne kendi içlerinden ne de insan aklının sözümona genel gelişmesinden kalkarak kavranamaz. Yasal ilişkilerin ve devlet biçimlerinin kökleri, yaşamın maddi koşullarında yatar.

(...)

"Vardığım ve bir kez varınca araştırmalarımın yönlendirme ipliği görevini gören genel sonuç şöyle ifade edilebilir:

"Yaşamlarının toplumsal üretiminde insanlar vazgeçilmez ve iradelerinden bağımsız olan belirli ilişkilere girerler. Bu üretim ilişkileri maddi üretici güçlerinin belirli bir gelişme aşamasına tekabül eder. Bu üretim ilişkilerinin toplamı, toplumun ekonomik yapısını, üstünde yasal ve siyasal üstyapının yükseldiği ve toplumsal bilincin belirli biçimlerinin tekabül ettiği gerçek temeli oluşturur. Maddi yaşamın üretiminin biçimi, genel olarak toplumsal, siyasal ve düşünsel yaşam sürecini koşullar. İnsanların varoluşunu belirleyen bilinçleri değildir. Tersine, insanların toplumsal varoluşları, bilinçlerini belirler. Gelişmelerinin belli bir aşamasında toplumun maddi üretici güçleri, varolan üretim güçleriyle — ya da aynı şeyin yasal ifadesi olarak, o güne dek içinde çalıştıkları mülkiyet ilişkileriyle çatışmaya girer. Bu ilişkiler üretici güçlerin gelişme biçimleri olmaktan çıkıp, onlara ayak bağı olurlar. *O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar.* Ekonomik temelin değişmesiyle, o koca üstyapı da tümüyle aşağı yukarı hızlı bir biçimde dönüşüme uğrar. Bu tür dönüşümleri ele alırken, doğal bilimlerin kesinliğiyle belirlenebilen üretimin ekonomik koşullarının maddi dönüşümü ile, insanların bu çatışmanın bilincine varıp, savaşımı yürüttükleri yasal, siyasal, dinsel, estetik ya da felsefi — kısaca ideolojik biçimler arasında bir ayırım her zaman yapılmalıdır. Nasıl bir kişi hakkında görüşümüz o kişinin kendisi hakkında düşündüklerine dayanmıyorsa, aynı biçimde, böyle bir dönüşüm dönemini de kendi bilinciyle yargılayamayız. Tersine, bu bilincin maddi yaşamın çelişkilerinden, toplumsal üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında varolan çatışmadan çıkarak açıklanması gerekir. Hiçbir toplumsal düzen, içinde barındırabileceği tüm üretici güçler gelişmeden yok olmaz. Ve de yeni, daha yüksek üretim ilişkileri, hiçbir zaman, varoluşlarının maddi koşulları eski toplumun rahminde olgunlaşmadan ortaya çıkmaz. Dolayısıyla insanoğlu önüne ancak çözebileceği görevler koyar. Çünkü soruna daha yakından bakarsak, her zaman görülecektir ki, görevin kendisi, ancak çözümünün maddi koşulları varsa, ya da en azından olgunlaşma sürecindeyken gündeme gelir." (Karl Marks, *Siyasal Ekonominin Eleştirisine Katkı'ya Önsöz)*

Burada tartışma asıl olarak şu noktada odaklaşıyor: Marks bir takım nesnel gelişmeleri anlattıktan sonra, "o zaman bir toplumsal devrimler çağı başlar" diyor. Marksizmi yeterince kavramamış insanlar bu noktada ayağa fırlıyorlar. "Marks insanı unuttu. Birey tarihten silindi. Herşey determinizm oldu. İnsanlar kukla oldu. Gelişme insan dışı bir mistik yapıya büründü" demeye başlıyorlar.

Ancak, cümleleri cımbızlamadan, Marks'a ve Marksizme hakaret etmeden anlamaya çalışırsak, şunu gayet iyi görürüz ki Marks burada tarihsel bir perspektiften, kapitalizmin işleyişinin, üst aşamaya geçişinin modelini çiziyor. Tabii ki *tarih açısından* belirleyici olan ekonomik koşullardır.

Peki, bunu *sınıf kavgasının içinde belli bir anda bulunan insanlar* olarak bizler nasıl anlayacağız? "Kapitalizmin üretim ilişkileriyle üretim güçleri çelişkiye düştüğü zaman, bir toplumsal devrimler çağı başlar" cümlesini, *bugün* görevler üstlenmiş ve zaman süresi daha kısa dönemlere bakan insanlar olarak bizler nasıl anlayacağız? Şöyle anlayacağız: *Üretim ilişkileriyle üretim güçleri çelişkiye düştüğü zaman toplumsal krizler ortaya çıkar. Bu toplumsal krizler ise devrimci sınıflar tarafından toplumsal devrimler yoluyla aşılır.* Bu cümleyi böyle anlamamak, görevlerden yan çizmenin yolu olur.

Devrim yaparak toplumsal krizleri çözecek olan insanlardır. Lenin'in devrim teorisine katkısı da tam bu anlayışın üstüne oturur. Lenin ne diyor? Bir ülkede devrimci durum varsa, ama vurup devirecek örgütlü bir güç yoksa, toplum çürür. Devrimci sınıf tarihin yakasına yapışıp tutmazsa, devrimi yapacak örgütlü gücü oluşturmazsa, o toplum kısa bir süre çürüyor, sonra, (tarihte çok örneği var) burjuvazi çok dinamik bir sınıf, şuradan buradan yeni olanaklar yaratıyor, toplumu yeni bir dengeye getiriyor ve bir süre daha egemenlik sürüyor. Demek ki, tarihin hareket yasasının içinde otomatik bir değişim mekanizması yoktur. Çelişkiler krizleri getiriyor. Krizlerden yararlanmak, bilinçli unsurların işidir.

Marks'ın çok ilginç bir sözü var. "Ya sosyalizm, ya barbarlığa dönüş", diyor. Bunu termonükleer silahların gölgesindeki bugünün koşullarında düşünürsek, nükleer dünya savaşı bir olasılık değil midir? Bugünkü silah dengeleri içinde verilecek bir savaş, tüm insanlığı yok etmeyebilir. Ama gelişme burada durmuyor. On yıl önce daha az insan ölürdü. Şimdi çok daha fazlası ölecek. 15-20 yıl daha beklersek, kavga çıktığı anda, dünyada bir tek insan kalmayabilir. Dünya, kainat sistemi içinde bir küçücük yer. Ötekiler gibi bir duruma birdenbire dönüverir. Olamaz mı? Mussolini'ler, Hitler'ler nasıl çıkmış? Olmayacak birşey yok.

O zaman şunu söyleyebiliriz ki, tarihin hareket yasası, insan toplumunun yok olmamasının garantisi değildir. Yenilginin, gerilemenin, çöküntünün, çürümenin önünde duran birşey değildir. Tarihsel determinizm tam da bu nedenle *savaşma sorumluluğundan,* karar verme sorumluluğundan, taraf tutma sorumluluğundan hiç kimseyi kurtarmıyor. Tarihsel determinizm, *tarihin hareket yasası, kavgaya, kavgaya, daha fazla kavgaya gitmek gerektiğini anlatıyor.* "Filozoflar bugüne dek hep dünyayı anlamaya çalıştılar, oysa sorun onu değiştirmektir" diyen Marks'ın kendisidir.

Tarihin hareket yasası, sınıflı toplumun ilk çıkışından günümüze, insan eylemiyle dönen o dev çarkın her çığlığında, ilk köle isyanından, Komünden, Moskova ve İzmir barikatlarına, barut kokusunda, borazanların, trampetlerin sesinde gelen savaş çağrısıdır.

Karl Marks'ın öğretisi, sömürülen yığınların bu savaşta altında toplandıkları kızıl sancaktır!

Komünist Partizan Karl Marks'ı saygıyla anıyoruz

Emine Engin

Karl Marks, ardında öylesine dev bir bilimsel öğreti bırakmıştır ki, böceklerin, sineklerin ışığa gelmesi gibi, çeşitli parazitler de Marksist öğretinin çevresinde dönenip duruyorlar. Bunlardan kimisi Marksist geçiniyor, kimisi Marksizmin bazı alanlarını doğru bulurken (!), genelinin yanlış olduğunu (!) ileri sürüyor, kimisi Marks'ı kabul (?) edip, Lenin'i reddediyor. Daha da çeşit sayılabilir.

Bütün bu çeşitlerin ortak özelliği, Karl Marks'ın dev bir bilimsel öğreti bırakmış oluşuyla komünist partizanlığını karşı karşıya koyuşlarıdır. Bu eğilim, günümüzde sağa kaymış dünya komünist hareketinde, partilerin göbeğine dek yolunu bulup girmiştir. Sağa kaymışlıkla bağlı olarak gerileyen komünist partizanlığa "Marksist" kılıf aranıyor. Boşunadır. Böyle "Marksizmi" en başta Marks'ın kendisi, Engels'in deyimiyle, ezip toza çevirirdi.

Her komünist partisinin teorisyen, propagandist, örgütçü vb. kadroları vardır. Her partide böyle bir işbölümü vardır. Buna benzer bir işbölümü Marks'ın yaşamı boyunca, *bazen* zorunlu olarak ayrı zaman dilimlerine bölünerek gerçekleşmiştir. Marks, genç yaşta siyasal kavgaya girmiştir ve yaşamı boyunca da kavgada kalmıştır. Bu kavganın yürütüldüğü koşulları aydınlığa çıkarmak, programını belirlemek, sorunlarını çözmek için teorik çalışma yapmıştır. Sonra bunun ürünlerini yeniden siyasal kavgaya taşımıştır.

Marks'ın *bütün* yaşamı, komünist partisinin tarihsel gelişimiyle özdeştir. Örgütsel birlik, ideolojik birlik üzerinde yükselir diyoruz. Parti nasıl bu ikisinin birlikteliğiyse, Marks'ın yaşamı da partinin bu iki boyutunu birden geliştirmenin bütünlüğünü taşıyor.

Bir yerde Marks, bir sınıfın siyasal temsilcisi ile sınıf arasındaki ilişkiyi açıklıyor:

"Onları küçük burjuvazinin temsilcisi yapan, küçük burjuvazinin yaşamda aşamadığı sınırları, kafalarında aşamamalarıdır. Dolayısıyla, maddi çıkarın ve toplumsal konumun küçük burjuvaziyi pratikte ittiği sorunların ve çözümlerin aynısına, onlar da teorik planda itilirler. Bir *sınıfın siyasal ve edebi temsilcileriyle,* temsil ettikleri sınıf arasındaki ilişki genelinde böyledir." (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar,* üç ciltlik, İngilizce basım, cilt 1, s.131-132)

Marks ile işçi sınıfı arasındaki ilişki de genelinde böyledir. Marks, işçi sınıfının pratikte karşılaştığı sorunları derin, bilimsel bir öğretiyle çözüme kavuşturmuştur. Marksizmin işçi sınıfı için doğal bir çekim odağı olmasının nedeni budur. Üstelik Marks, kitapların iktidarı ele geçirip, proletarya diktatörlüğünü kurup, komünizme doğru ilerleyeceğini de düşlemiş değildir. Marksizmin belirleyici özelliği komünist partizanlığıdır, partidir.

Marks ve Engels, daha genç yaşta, komünisti, "belirli bir devrimci partinin izleyicisi demek olan" diye tanımlıyorlar. (agy, s.45) Aynı yapıtta şöyle diyorlar:

"Gerçekte ve de *pratik* materyalist yani komünist açısından sorun, varolan dünyayı devrimcileştirmek, varolan şeylere pratikte saldırmak ve değiştirmektir." (agy, s.27)

Materyalizm toplumun gelişme yasalarını koyuyor ama bu yasalar savaşan sınıflar, partiler, hatta kişiler aracılığıyla işliyor. Gerçekte ve "pratik materyalist, yani komünist" için sorun yasalar işlesin diye beklemek değil, dünyayı devrimcileştirmektir. Bunun da başlıca aracı partidir.

Marks ve Engels'in kendileri, nesnel gelişmenin kör ürünleri, materyalizmin açıkladığı olgular değil, nesnel gelişmenin bilincinde, dünyayı materyalizmle açıklayan ve onu kullanarak değiştirmek için savaşan pratik materyalistlerdir. Böyle olduğu için, onlar, işçi sınıfının o günkü nesnel gelişme düzeyinin de ötesinde bir parti anlayışıyla doludurlar:

(İşçiler) "... kendileri, kendi sonul zaferleri için yapabilecekleri herşeyi yapmak zorundadırlar. Sınıf çıkarlarının ne yönde olduğu konusunda kafalarını açıklığa kavuşturmalı, olabildiğince çabuk, bağımsız bir parti olarak konum almalı ve demokratik küçük burjuvazinin ikiyüzlü sözlerine bir an olsun kendilerini kaptırmamalı, proletarya partisinin bağımsız örgütlenmesinden geri durmamalıdırlar." (agy, s.185)

Marks ve Engels, yaptıkları tüm teorik çalışmayı işçilerin, sınıf çıkarları doğrultusunda kafalarını açıklığa kavuşturmak için yapmışlardır. İşçi sınıfı hareketinin bağımsız teorik temelini oluşturmuşlardır. Bununla bağlı olarak *Komünist Manifestosu* da partinin siyasal programıdır.

Marks'ın bilimsel çalışmasıyla onun partizanlığını karşı karşıya koyanlar, *Kapital* ile de *Manifesto*'yu karşı karşıya koymaktadırlar. Hayır. Bu iki yapıt birbirinin tamamlayıcısıdır ve ikisi de işçi sınıfına yöneliktir. Marks, *Kapital*'i, işçi sınıfı için yazmıştır. *Kapital* zordur ama konu zordur. Koskoca bir kapitalist sistemi çırılçıplak sergilemektedir.

Marks ve Engels, bağımsız sınıf partisinin teorik temelini, buna dayanan bağımsız siyasal programını, bunlarla bağlı olarak da örgütsel yapısını koymuşlardır.

Manifesto'da, işçi sınıfı için birliğin önemine değinildikten sonra şöyle deniyor:

"Modern endüstrinin yarattığı ve değişik yörelerin işçilerini birbirleriyle ilişkiye geçiren, geliştirilmiş haberleşme araçları bu birliğe yardım eder. Hepsi aynı karakterde olan çeşitli yerel savaşımları, sınıflar arasında tek bir ulusal çapta savaşıma *merkezileştirmek* için tam da bu ilişkiye gereksinim vardı. Ama her sınıf savaşımı siyasal savaşımdır. ...

"Proleterlerin bir sınıf olarak, dolayısıyla bir siyasal parti olarak örgütlenmesi..." *(Manifesto,* agy, s.116-117)

Görüyoruz ki, işçi sınıfının sınıflaşması ulusal çapta merkezileşmiş tek bir sınıf savaşımıyla bağlıdır. Ama sınıf savaşımı, siyasal savaşımdır. Dolayısıyla, sınıf savaşımının ulusal çapta merkezileşmesi, sınıf partisinin merkezi örgütlenmesiyle kopmazcasına bağlıdır.

Sınırları belli, merkezi örgütlenmiş, disiplini ideolojik birlik temelinde eylemde demir birlik olan parti örgütlenmesi anlayışına Marks ve Engels'ten çok örnek verilebilir. Komünistler Birliği'nin tüzüklerinde, kongreden sonra en yetkili organ Merkezi Otorite'dir. Bu organ yürütme organıdır, kongre ise yasama organıdır. Marks ve Engels, otoriteye değil, "otoriteye batıl inanca" karşıdırlar. Bu onların disiplin anlayışının bilince, ideolojik birliğe dayandığını gösterir. I. Enternasyonal'in tüzüğü ise "görev almayanın hakkı yoktur, hakkı olmayana görev verilmez" diyerek, sınırları sıkı sıkıya belirli bir parti anlayışını yansıtmaktadır. Kongreden meşruluğunu alan merkezi otorite çevresinde, ideolojik birlik temelinde bilinçli, demir disiplinli parti!

Marksizmin dev bilimsel öğretisini anlamayanlara, işçi sınıfının bağımsız sınıf örgütlenmesinin zorunluluğunu kavrayamayanlara, kapitalizmi yıkmaya yeterince niyetli olmayanlara komünist disiplin hep emirerlik gibi gelmiştir, öyle de gelecektir.

Dünya işçi sınıfının, dünya komünist partisinin büyük önderi komünist partizan Marks'ı ölümünün 100. yıldönümünde saygıyla anıyoruz. Marks'ı Engels'siz anmak bir eksiklik olacaktır. Bu iki partizan, yaşam boyu arkadaşlıkları, yoldaşlıkları, dayanışmalarıyla bize aynı zamanda komünist kadro nasıl olmalıdır, bunu öğretmişlerdir.

Yaşasın Marksizmin bilimsel öğretisi!

Yaşasın devrimler çağının Marksizmi, Marksizm-Leninizm!

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz!

Karl Marks, daha 27 yaşındayken şöyle yazmıştı:

"Filozoflar, dünyayı yalnızca, çeşitli biçimlerde *yorumlamışlardır*, oysa amaç onu *değiştirmektir*." (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, üç ciltlik, İngilizce basım, c.1, s.15)

Bu dev devrimci, birbiriyle kopmazcasına bağlı olarak, hem dünyayı en doğru, bilimsel yorumladı, hem de değiştirme yönünde kişinin yapabileceği en büyük katkıyı yaptı. İşçi sınıfının tarihsel misyonunu bilim ile aydınlattı.

Marks'ın tarihte oynadığı önemli rolü, onun büyüklüğünü anlatmaya sözler yetersiz kalıyor. Dünya işçi sınıfının dünyayı değiştirme savaşımının kendisi, Marks'ın belirleyici ölçüt saydığı canlı pratik, onun büyüklüğünün en güzel anlatımı, en belirleyici kanıtıdır. Ölümünün 100. yıldönümünde, bu dev komünist partizanın bu büyük enternasyonalistin anısı önünde en derin saygıyla eğiliyoruz.

Marks, ardında bilimsel, bilimsel olduğu için pratiğin eskitemeyip zenginleştirdiği ölümsüz bir öğreti bırakarak, 14 Mart 1883'de yaşama gözlerini yumdu. Engels aynı gün yazdığı bir mektupta şöyle diyor:

"Hepsi öyle feci çabuk oldu ki! ... İki dakika içinde bu dehanın düşünmesi durmuştu... Bu insanın teorik alandaki ve belirleyici anlarda, aynı zamanda pratik alandaki değeri, ancak sürekli onunla birlikte olan birisince ölçülebilir. Onun geniş ufukları, onunla birlikte uzun yıllar sahneden yok olacaktır. Bunlar hâlâ geri kalanımızın görüş açısının ötesinde şeylerdir. Hareket yolundan ilerleyecek ama onun serin kanlı, zamanlı ve düşünceli karışmalarını özleyecektir. Bu karışmalar, bugüne dek, hareketi birçok kez uzun ve yorucu bir yanlış yoldan kurtardı." (Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, İngilizce basım, s.359)

Marks'ın kırk yıllık arkadaşı, can yoldaşı, her alanda en büyük dayanağı ve tamamlayıcısı Engels'in bu sözleri, Marks'ın ölümünün ne büyük bir kayıp olduğunu çok güzel anlatıyor. Aynı zamanda, Marks'ın kişisinde, tarihte insanın, öznelin rolünü çok güzel örnekliyor.

100. ölüm yıldönümünde Karl Marks'ın anısı ve öğretisi önünde saygıyla eğiliyoruz

Engels, Marks'ın ölümünün ertesi günü, 15 Mart 1883'de yazdığı bir mektupta da şöyle diyor:

"... İnsanlık bir kafa boyu, hem de zamanımızın en büyük kafasının boyu kadar kısaldı. Proletaryanın hareketi sürüyor, ama Fransızların, Rusların, Amerikalıların ve Almanların, belirleyici anlarda, hep net, tartışma götürmez olan o öğüdü almak için kendiliğinden başvurdukları merkez noktası gitti! Böyle öğüdü ancak deha ve durumu eksiksiz bilen verebilirdi! ... Sonul zafer kesindir ama zaten önlenemez olan dolambaçlı yollar, geçici ve yerel sapmalar — şimdi her zamankinden daha çok büyüyecek. Eh, artık bunları biz göğüslemeliyiz. Biz başka ne için varız? Ve bu yüzden cesaretimizi kaybetmekten uzağız." (agy, s.360)

Bu mektuplarda Engels Marks'ın yerini, rolünü, ölümünün ne büyük kayıp olduğunu anlatırken, aynı zamanda bugün bizim önümüzdeki görevleri de dile getiriyor:

Nesnel gelişmenin kör taşıyıcıları değil, bilinçli öncüleri olmak! Marksist öğretinin ışığında, bugünkü dünyayı da yalnızca doğru yorumlamakla kalmamak, nesnel yasallıklar doğrultusunda değiştirmek için savaşmak! Kapitalist dünyanın yıkılmaması için elinden geleni yapan burjuvaziye ve dünyayı değiştirme savaşımını dolambaçlı, uzun, yorucu yanlış yollara iterek burjuvaziye yardımcı olan oportünizme karşı Marksizmin, günümüzde Marksizm-Leninizmin kızıl komünist bayrağını daha da yükseklere çıkarmak!

Bu kutsal bağlaşıklık, burjuvaziyi komünizm hayaletinden kurtaramadığı gibi, bugün komünizm yalnızca Avrupa'da dolaşmıyor ve yalnızca bir hayalet değildir!

Komünist Manifesto şu sözlerle başlıyor:

"Avrupa'da bir hayalet kol geziyor — Komünizm hayaleti. Bu hayaleti defetmek için Avrupa'nın bütün büyük devletleri kutsal bir bağlaşıklığa girdiler."

Manifesto'nun temel ilkeleri, bugün de tüm canlılığıyla yaşıyor. Burjuvalar arası hiçbir kutsal bağlaşıklık bu yaşantıya son veremediği için, çağımızın daha önde gelen modası, burjuvazi ve oportünizm arasındaki kutsal bağlaşıklıktır. Bu bağlaşıklık da iflas edecektir.

Kapitalizmin mezar kazıcısı işçi sınıfı, burjuvazinin her türlü kutsal bağlaşıklığını kıracak, dünya devrimini tamamlayacak ve mülksüzleştirenleri mülksüzleştirecektir!

İşçi sınıfının, tüm insanlığı kurtuluşa götüren tarihsel devrimci misyonunu bilimle aydınlatan, büyük komünist partizan büyük enternasyonalist Karl Marks 100 yıl önce öldü — Marksizm kavgadadır!

Saygı duruşu

Ondört Mart 1983'de, dünyanın dört bir yanından komünistler Marks'ın 100. ölüm yıldönümü nedeniyle Londra'da Marks'ın mezarı başında toplaştılar. Türkiye Komünist Partisi adına bir gurup yoldaşımız da bu enternasyonal kalabalık arasındaydı.

Marks'ın mezarı çiçeklerle dolmuştu. Yoldaşlarımız da, çiçek ve *İşçinin Sesi*'nin son sayısını bıraktılar. Bundan sonra bir yoldaşımız orada bulunanları saygı duruşuna çağırdı. Saygı duruşundan sonra bir yoldaşımız kısa bir konuşma yaptı:

"Yoldaşlar,

"Bugün çeşitli nedenlerle pek çok yoldaş burada bulunamıyor. Biz, TKP'li komünistler olarak, dünyada komünizme bağlı tüm gerçek Marksistler, dünyanın dört bir köşesindeki tanıdığımız, tanımadığımız tüm yoldaşlar adına, dünya işçi sınıfının en seçkin önderi, büyük komünist partizan, büyük enternasyonalist, Karl Marks'ı övgüyle, sevgiyle ve saygıyla anıyoruz."

İşçinin Sesi saygı duruşunda.

Konuşan yoldaş daha sonra orada bulunanları Enternasyonali söylemeye çağırdı. Tören, Enternasyonalle son buldu.

Karl Marks gibi dev bir devrimcinin, koca bir komünistin, 100. ölüm yıldönümünde, dünyayı değiştirme görevimizin bilincinde olarak, Marksizm-Leninizmin kızıl komünist bayrağını güvenle ve onurla dalgalandırıyoruz.

Gelecek komünizmindir!

Bu geleceğin yolunu aydınlatan Karl Marks'ı 100. ölüm yıldönümünde büyük bir saygıyla anıyoruz.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbın!

KAVGA YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği!

Yıl:10, Sayı:229
28 Mart 1983

ÇEK-AL

Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm K mit si'nin Avrupa Parti örgütleri yöneticilerinin katılımıyla yaptığı genişletilmiş toplantı kararları

I

Parti sorunları

Parti içinde yeni durum

Bugün parti içinde yeni bir durum vardır. Bu durumu daha iyi anlayabilmek için son 10 yılın gelişmelerine kısaca bakmak gereklidir.

1950'den 1970'e dek Türkiye'de bir komünist partisi olmadı. Özellikle 1960'lardan sonra, bir komünist partisi gereksinimi çok açık duyuldu. Bu temelde, ne olursa olsun, ülkede bir komünist partisi olmalı diyen, bunun için savaşan bir kuşak yetişti. İşte 1973'de TKP'nin yeniden kurulmasında bu kuşak görev aldı.

1973'den 1978'e kadar olan ilk dönemde, gerçekten yeniden parti kuruldu ve bu dönem içinde önemli bir gelişme gösterdi. Türkiye'nin siyasal yaşamında ilk kez komünist partisi siyasal olarak hesaba katılması zorunlu bir etken oldu.

1973'de partinin yeniden kuruluşuna katılan kadroların, özellikle üst düzeydeki kadroların çok farklı niyetlerle biraraya gelmiş oldukları zaman geçtikçe ortaya çıkmaya başladı. TKP'nin 10 yıllık gelişimi bunu kanıtladı. O gün, bir komünist partisi olsun da nasıl olursa olsun düşüncesi bu kadroların gözlerini bir perde ile örtüyordu. Deneyimsizlik sözkonusuydu. Partiyi yeniden kurarken, bu kadrolar, nasıl bir parti sorusunu tartışmadılar. Bu konuda ve bununla bağlı olarak, örgütsel birliğin temelini oluşturması gereken ideolojik konularda ayrılıkların olduğu daha sonra farkedildi. Özellikle 1978 Plenumu'ndan sonra bu sorun bütün çıplaklığı ile gündeme geldi.

TKP ayrışmaya başladı.

Parti örgütleri tümüyle kendi başlarına bırakıldılar. Zaten o güne dek merkezi bir denetimden yoksun olan örgütler bir de hepten kendi başlarına bırakılınca, kendi yönetimlerinin insiyatifiyle, gerek örgütlenme planında, gerek günlük siyasal taktiklerde iyice farklı yollar izlemeye başladılar.

1979 yılında *İşçinin Sesi* bu duruma açıkça karşı çıktı. Karşı çıkarken, ideolojik birlik için doğru platformu da getirdi, partinin önüne koydu. Onunla birlikte partinin önemli bir bölümünün, izlenen yola karşı çıkması, partide yeni bir durumun doğmasına yol açtı.

O gün *İşçinin Sesi*'nin yanında yer alsın almasın tüm yoldaşlar parti çalışmasının, o güne dek düşünmedikleri, kabullendikleri tüm alanlarını yeniden düşünmeye, kendi kendilerine sorular sormaya başladılar. Ancak *İşçinin Sesi*'ne karşı öyle bir örgütsel tutum alındı ki, bu tutum, kendi kendine soru soran kadroların, sorularını açıkça partiye sormama larına neden oldu. Kafalardaki soruların partiden gizli tutulmasına, partiye karşı ikiyüzlü bir tutum takınılmasına yol açtı. Büyük bir kesim *İşçinin Sesi*'nin yanında yer aldı. Geri kalan, küçük bir azınlığın dışındaki tüm parti örgütü ise, *İşçinin Sesi*'nin ileri sürdüğü görüşler üzerinde kafa yormaya başladı. Ama bu yoldaşların davranışları ile düşünceleri arasında bir uyumsuzluk da ortaya çıktı.

1978 Plenumu ile birlikte ortaya çıkan çok önemli bir durum da şu oldu. O güne dek partinin izlediği örgütsel ve siyasal çizginin Politbüro'da görev alan, Marksizm-Leninizm'den uzak 2-3 kişiden kaynaklandığı düşünülüyordu. Bunun hiç de böyle olmadığı anlaşıldı. Bu 2-3 kişinin neden bu görevde olduğu kavranmaya başlandı.

12 Eylül'den sonra TKP'nin menşevik yelpazesinde ayrışma yepyeni bir düzeye ulaştı. Bunun yanısıra hem siyasal planda, hem örgütsel planda yanlış yönde bir dış karışma ile de karşılaşıldı. Yapılan bu dış karışma, yeniden birçok yoldaşın durumu bütün çıplaklığı ile görmesine yol açtı.

Siyasal plandaki karışma, resmi yönetimin izlediği siyasette somutlandı. Rejimin faşist olarak nitelenmemesinin ana kaynağı buradadır. Parti çalışmasının burjuva demokrasisinin kurulması için çalışmaya indirgenmesinin ana nedeni budur.

Örgütsel planda ise, 1981 Plenumu'nda hem ülke içinde, hem ülke dışında tam bir likidasyon gerçekleştirildi. Ülke içinde büyük bir partili gurubu hain ilan edilerek partiden atıldı. Onun dışında kalan tüm partililerin ise, polisçe bilindikleri ya da bundan böyle illegal çalışma yapamayacakları ileri sürülerek, partiyle organik bağları koparıldı. Merkeziyetçi olmayan parti fikri uygulamaya sokuldu. Bu likidatör, anti-Leninci parti anlayışına göre bir parti sözkonusu olmayacak, radyolarla siyasal çizgi duyurulacak, dinleyen "partililer" de kişi olarak bunu uygulayacaklardır. Radyodan sık sık duyduğumuz, *Atılım*'da okuduğumuz, "nerede bir yoldaş varsa parti oradadır" belgisinin altında yatan anlayış budur. Bu anlayışa uydurulan kılıf da burjuvazinin terörü ve güvenliktir.

Bu likidasyon, bu çözülme bazı sonuçlar doğurdu. Belli başlı sonuçları şöyle sıralanabilir:

Birincisi, resmi menşevik yönetimin etkinliği altındaki kadrolarda ideolojik-siyasal ikiyüzlülük daha da gelişti.

Herkes örgüte ve dışa dönük siyaseti benimsemediği, buna karşı olduğu halde, düşüncelerini açıklamaktan geri duruyor, düşüncelerini kendisine saklıyor. Dışa karşı ise, "partiyi savunuyorum" adı altında, likidatör oportünist yönetimi savunmuş oluyor. İkiyüzlülüğün böylesine kurumsallaştığı ve yaygınlaştığı bir parti, komünist partisi olamaz.

Bununla bağlı olarak ikinci bir sonuç, federatif bir yapının ortaya çıkmış olmasıdır. Küçüklü büyüklü bir yığın gurup oluştu. Farklılıklar ideolojik düzeyde açıklığa kavuşmadan, el altından değişik pazarlıklar ve uzlaşmalar yürütülüyor. Böyle mozaik gibi bir federatif yapı komünist partisine yakışmaz. Çeşitli nedenlerle bir kez çıkmışsa da, el altından pazarlık yerine, görüşleri açıkça ortaya koyarak sorunları çözme yoluna gitmek gereklidir.

Bu parçalanmanın getirdiği bir gelişme, başka akımlara olan kaymalardır. Bunun bir örneği, legalist eğilimlerin olduğu kadrolarda görülen TİP'e doğru kaymalardır. Özellikle TKP menşevik kanadının Batı Almanya sorumlusunun TİP'in Batı Almanya sorumlusuna dönüşmesiyle TİP'e giden kadrolar oldu. Bunlardan bazıları açıkça TKP'den ayrılarak gidiyor, bazıları dışa karşı TKP üyesi görünürken, gizlice bir başka örgüte üye oluyor. Başka akımlara kaymanın bir örneğini de, daha çok siyasal deneyimi az, genç, militanca davranmak isteyen kadrolarda görüyoruz. Bunlar TİP'den daha militan görünümlü hareketlere kayıyorlar.

İçinde bulunduğumuz dönemin bir özelliği de, TKP'yi 1973'den 1978'e kadar yöneten Politbüro'nun tümüyle yönetimden çekilmesidir. A. Saydan ölmüştür. H. Erdal bayrak açarak ayrılmıştır. İ. Bilen geri plana çekilmiştir. Öteki iki üyenin de atıldıkları söylenmektedir. Partizan gurubu yıpranmamış bir ekip tavrıyla başa geçirilmiştir.

Partizan ekibi, 1981'de, parti içi darbeyle başa geçirildikten sonra, varolan durumun sorumlusu ilan edilecek bir kurban arandı. Bu çöküşün, bu dağılmanın suçlusu olmaya doğal aday, geçmiş dönemlerdeki gibi, bu kez de TKP'nin son lideriydi. İ. Bilen'di. Ne var ki, İ.Bilen'e parti içinden ve parti dışından alternatif arandı, bulunamadı. O zaman H. Erdal yoldaş kurban olarak seçildi, sorumlu tutulmak istendi. Bu da inandırıcı olmadı. Bu yüzden, H. Erdal yoldaşın Politbüro'dan ayrılmasından sonra, yerine alternatif bulunamayan Bilen'in hiç olmazsa geri çekilmesi onlarca zorunlu duruma geldi. Şimdi bu durumu kadrolarına şöyle açıkladıklarını duyuyoruz: H. Erdal çok şey biliyor. *İşçinin Sesi* olayının nasıl geliştiğini, o zamanki yönetiminin zayıflığını bilmektedir. Biz artık İ. Bilen'i savunamayız, bu yüzden İ. Bilen'i şimdiden geri çekelim.

İçinde bulunduğumuz dönemin bir başka özelliği Partizan gurubunun kurduğu bağlaşıklıklar zincirinde ortaya çıkıyor.

Partizan gurubunun önemli bir bağlaşıklık alanı eskiden Birlik Dayanışma hareketi içinde yer almış legal örgütlerin sonradan yurt dışına çıkmış üyeleri ve yöneticileridir. Bu kesimde güçlü olan legalizm ile Partizan gurubunun likidatörlüğü uyuşmaktadır. Ancak şunu unutmamak gerekir ki bunlar arasında, savaşma isteği duyanlar da vardır.

Partizan gurubunun bağlaşıklık alanlarından önemli biri de eski legal yayıncılardır. Bunun en somut örneği *Türkiye Postası*'nı çıkaracak guruptur.

Bu kişiler Partizan gurubundan olmadıklarını, Partizan'ın izlediği siyasete karşı olduklarını söylüyorlar ama siyasal olarak onlarla birlikte çalışmayı seçmiş görünüyorlar.

Sonuç olarak, 1973'de kurulan TKP, bugün dağılmış bir durumdadır. *İşçinin Sesi* durumun böyle olacağını 1979'da görmüş, göstermiş ve düzeltme çabalarına karşı takınılan tutum nedeniyle bir kanat olarak ayrı örgütlenmiştir. Bugün gerek örgüt yapısı, gerekse ideolojik doğrultusu ile *İşçinin Sesi* sağlıklı bir gelişme içinde ve partinin bu durumdan kurtulmasında belirleyici konumdadır. Öteki kanatta ise dağılma 1981 Plenumu ile artarak sürmüştür. Bugün bu kanat, yalnızca radyo redaksiyonu çevresinde toplanmış Partizan gurubu ile bu gurupla ilkesiz bağlaşıklıklar yapmış guruplardan oluşmaktadır. Partizan gurubunun merkez dışında yalnızca iki örgütü vardır. Birlik Dayanışma legal hareketinin yurtdışındaki kadroları ile bir uzlaşma sözkonusudur. *Türkiye Postası* ile işbirliği yapmışlardır. Bir de Batı Berlin muhalefeti örneğinde görüldüğü gibi, geçmişteki öznel düşmanlıkları kullanarak kurdukları bağlaşıklıklar vardır. Bunun dışında, Türkiye içinde ve dışında ortada kalan çok sayıda kişi ve gurup bulunmaktadır.

Tüm Türkiyeli komünistleri komünist bir örgüt çatısı altında toplama görevimiz vardır. Kongre böyle bir toparlamanın ürünü ve en üst aşaması olacaktır. Bu nedenle partimiz Eşgüdüm Komitesi tüm parti üyelerine şu çağrıyı yapar:

Tüm TKP üyelerine çağrı

Yoldaşlar,

Onyıllar süren uzun bir aradan sonra, 1973'de yeniden kurduğumuz partimizi, Türkiye Komünist Partisi'ni, menşevik yönetimler parça parça, dağınık bir duruma getirdiler. Bugün birçok fraksiyon ve gurup oluşmuştur, yüzlerce parti üyesi ise tek tek ne yapacağını bilmez durumdadır.

TİP Eminönü ilçesinden küçük burjuva görüşlü bir aydın arkadaş gurubu sözümona TKP yönetimi olarak Radyo'nun başına getirildi. TKP yönetimi olmaya hiçbir hak taşımayan bu arkadaş gurubu ile TİP yöneticileri arasında ideolojik, siyasal hiçbir ayrılık yoktur. Aralarında yalnızca çiftlikçi, yüzeysel bir kavga vardır. Bu küçük burjuva görüşlü gurup, özünde TİP'in partizanıdır.

Çaresizlik, siyasal çıkar yolu görememe, ideolojik yetersizlik, kolaycılık ve bazen de düzeysiz çıkar hesapları gibi nedenlerle bu azılı oportünist gurup ile uzlaşma arayanlar olmaktadır.

Bir başka eğilim, TKP'nin başına musallat edilen bu guruba karşı seçenek olarak başka oportünist hareketlere kayma eğilimidir. Bu bir komünist partisi üyesi için attan inip eşeğe binmektir.

Bugün savaşmaya azimli, devrim savaşına ön saflarda katılmaya kararlı Türkiyeli komünistler için bir tek seçenek vardır: Görevimiz TKP'yi, partimizi, devrimi gerçekleştirmeye yetenekli, Marksçı-Leninci bir örgüt olarak yükseltmektir. Bu görevi başarmak için, pırıl pırıl komünist siyasetiyle, parti örgütünün yapısı ve gücüyle tek gerçek ve kalıcı seçenek TKP Leninci kanadıdır.

Tüm komünistleri, dağınık durumda olan tüm TKP üyelerini Leninci bir parti bayrağı altında yalnızca *İşçinin Sesi* toplayabilir.

— Partimizin kongresini böyle bir süreçten geçerek yalnızca *İşçinin Sesi* başarıyla gerçekleştirebilir.

Bunları pratik kanıtlayacaktır. TKP Leninci kanadı, izleyeceği esnek siyasetle, tüm partililerin pratikten ders çıkarmasına, doğruyu görmesine yardımcı olacaktır. Eninde sonunda TKP, *İşçinin Sesi* bayrağı altında komünist birliğini oluşturacaktır. Tüm yoldaşlar bunu, sancılı uzun deneyimlere gerek kalmadan, bugünden görürlerse likidatör oportünizme ağır bir darbe indirerek, partimizin gelişmesini hızlandırmak için çok elverişli koşullar vardır. Komünistler olarak, içinde yaşadığımız tarihin bilincinde olmalıyız. Gelişmenin önünde yürümeliyiz.

İşçinin Sesi menşevik yönetimin fraksiyoncu, çiftlikçi anlayışı nedeniyle örgütsel gelişmesini kanat olarak başlattı. *İşçinin Sesi* fraksiyoncu değildir. *İşçinin Sesi*'nden olmanın, menşevik kanatta belirleyici özellik olan çeşitli çirkin ön koşulları ya da sonuçları yoktur. Dünya işçi sınıfının, Türkiye işçi sınıfının, dünya devriminin, onun parçası Türkiye devriminin, sosyalist ülkelerin ve Türkiye Komünist Partisi'nin temel ve gerçek çıkarlarından, yani komünist teori, siyaset ve örgütten yana olmak, bu doğrultuda zorluklarla boğuşarak, özveriyle çalışmak *İşçinin Sesi*'nden yana olmak demektir!

TKP'de saflarımızı sıklaştıralım!

Türkiye'de devrim bayrağını yükseltelim!

Örgüt seferberliği – Değerlendirme

1. Oniki Eylül faşist darbesinden bu yana 3 yıl geçmesine karşılık, burjuvazi toplumsal-ekonomik sorunları çözme yolunda hiçbir kalıcı adım atamadı. Ekonomik bunalım derinleşerek sürüyor. Yaşam koşulları olağanüstü ağırlaşan, her türlü demokratik hakkı elinden alınan yığınlarda öfke birikmekte ve bunun belirtileri artık daha sık dışa vurmaktadır.

Bu temelde, siyasal ortamda anayasa hazırlıkları ile başlayan ve giderek hızlanarak süren hareketlilik, ülkeyi, tehlikelerin arttığı, ama aynı zamanda siyasal çalışma olanaklarının genişlediği bir döneme getirdi. Örgüt seferberliği partimizi bu yeni dönemin meydan okumalarına hazırlamak üzere başlatıldı.

Örgüt seferberliği aynı zamanda, içinde bulunduğumuz gericilik döneminde, geçmişin deneylerinden ders çıkarma, partiyi güçlendirme ve gelecek döneme hazırlama görevlerini yerine getirmenin bir parçası oldu. Tüm örgüt birimlerinin yoğunlaştırılmış, kollektif çabası ile sürdürüldü.

2. Onyedi Eylül EK Plenumu örgüt seferberliğinin temel vurgularını, i) yığın çalışmasını yükseltme, ii) örgütlenme ve yönetim biçimlerini modernleştirme, iii) ideolojik anlayışı derinleştirme olarak belirlemişti. Partimizin, örgüt seferberliğinden, disiplinini, merkeziliğini pekiştirmiş, yoldaşça güveni ve yığınlarla bağını güçlendirmiş olarak çıkması öngörülüyordu.

3. Parti örgütleri ve üyeleri örgüt seferberliğini üstün bilinçle karşıladılar. Seferberliğin özünü doğru kavradılar. Plenum kararının sıraladığı somut hedeflere ulaşabilmek için örgüt birimleri kolları sıvadı. "Devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği" belgisi altında, partimizde çoşkulu ve yoğun çalışma yükseldi.

4. Parti birimlerinde seferberlik, bir ön hazırlık evresiyle başladı:

Bir anlamda her örgüt önce kendi evinin içini düzenlemeye koyuldu. Ön hazırlıklar, genellikle aksayan yanların saptanmasını, somut görevlerin belirlenmesini, partinin bu görevleri omuzlayacak güçlerinin dökümünün yapılmasını içermekteydi. Bu evrenin sonunda çalışma planları ve buna uygun yeni işbölümleri ortaya çıkmaya başladı.

Ön hazırlıkları, parti birimlerinin çalışmasında kurumlaşmanın yükseldiği bir dönem izledi:

Birimlerin ve üyelerin somut görevleri, sorumlulukları belirginleşmeye başladı. Parti örgütünü örgüt yapan vazgeçilmez işleyişler daha çok bilince çıktı. Bunların düzenli sürdürülmesi için çabalar yoğunlaştı. Toplantılarda, eğitimlerde, görülen aksamalar azaldı. Bilgilendirme ve enformasyon verme çoğaldı. Yayın dağıtımı temelinde örgütlenme, düzenli bir iş olmaya başladı. Yukarıdan aşağı tüm parti örgütlerinde denetim arttı.

EK, bir önceki plenum toplantısında bu gelişmeyi değerlendirdi ve örgüte,

kurumsallaşmada sağlanan gelişmeyi koruyarak, yığın çalışmasını yükseltme hedefini gösterdi. Planlı ve düzenli çalışma alışkanlığı daha iyileşmiş olan örgütlerimiz konan bu hedefe de çok gecikmeden yanıt verdiler:

Örgütlerimiz, merkez organın dağıtımını, çevreyle canlı siyasal bağ kurmanın aracı olarak değerlendirmede belli bir ustalık kazanmaktadırlar. Yayınlarımızın yalnız sokakta değil, fabrikalarda, işçi evlerinde dağıtımı da artmaktadır.

Örgütlerimizin ve üyelerimizin yığınların ekonomik-demokratik hakları için savaşımı, onların yaşamının her alanına öncüler, örgütçüler olarak katılma yönünde çabaları ilerlemektedir. Doğru bir anlayışla çalışan sosyalist yığın örgütleri güçlenmektedir.

Son dönemde yığın çalışmasında gözlenen yükseliş, somut yansımasını, yeni kurulan ya da yeniden canlandırılan sosyalist yığın örgütlerinin, demokratik yığın örgütlerinin ve İMG'lerin sayısındaki artışta bulmaktadır.

5. Parti örgütleri ve üyeleri, tek tek ve bir bütün olarak, örgüt seferberliğinde küçümsenmeyecek kazanımlar sağlamıştır.

Örgüt seferberliği, örgüt güçlerini siyasal görevlerin gereksinimlerine göre dağıtmakta tüm parti birimleri için bir deneyim olmuştur.

Örgütler ve üyeler, öne çıkan siyasal görevleri ve buna bağlı örgütsel görevleri yerine getirmede, ana halkayı yakalamak, planlı bir çalışmayla güçleri o yönde yoğunlaştırmak, kalıplara takılıp kalmayan esnek bir çalışma ile göreve uygun olanak yaratmak, her aşamada saptanan hedeflerin inatla peşini kovalamak yönünde adımlar atmıştır.

Örgüt seferberliği parti için hareketlenen bir siyasal ortamda vites değiştirip, çalışma temposunu hızlandırma ve sonuç alıcı çalışma yürütme sınavı olmuştur.

Örgüt seferberliğinin, örgütlerimizi ve üyelerimizi liberal eğilimlerden arındırma, partide disiplini, merkeziliği yükseltme yönünde de katkısı olmuştur. Seferberlik görevlerini yerine getirme çabası, üyelerimizin, insiyatifli çalışma ile disiplinli çalışmayı komünist, partili kişiliğinde birleştirmeyi öğrenmesine yardım etmiştir.

Örgüt seferberliği süresince parti merkezini bilgilendirmede, merkeze enformasyon iletmede, merkez organa yazı yazmada artış olmuştur. Bu, üyelerimizin parti görevleri ve hedefleri karşısında sorumluluk anlayışının gelişmekte olduğunun bir göstergesidir.

Örgüt seferberliğinin, partinin tüm çalışma alanlarında tek bir yumruk gibi hareket edebilme yeteneğini geliştirmesine de katkısı olmuştur.

Örgüt seferberliği boyunca örgütlerde daha etkin ve profesyonelce çalışma ilerlemiştir.

Seferberliğin hedefleri doğrultusunda kadın yoldaşların yetki ve sorumlulukları arttırılmıştır.

6. Örgütlerimizin başladıkları noktalara göre, örgüt seferberliği ile aldıkları yol az değildir. Ancak, yerine getirilmesi gereken görevler açısından, bugün ulaşılmış düzey yalnızca iyi bir başlangıçtır. Parti örgütleri, bunu temel alarak tükenmez bir enerjiyle taş üstüne taş koymayı sürdürdükleri ölçüde elde edilen kazanımların kalıcı bir anlamı olur.

Tüm parti örgütleri önümüzdeki dönemde örgüt seferberliğinin sağladığı kazanımları kalıcılaştırmaya ve daha da geliştirmeye büyük önem vermelidir.

Örgüt seferberliği boyunca tek tek birimlerin çalışmalarından çıkan sonuçlar, merkez organ üzerinden geçerek, aynı zamanda tüm partinin kazanımı oldu. Kollektif deney birikimi çoğaldı. Basın-yayın örgütü bunun gerçekleşmesinde başarılı bir çalışma gösterdi. Önümüzdeki dönemde, parti örgütleri ve üyeleri, İMG'ler, merkez organla canlı ve yoğun haberleşmenin, kazanımları kalıcılaştırmada göreceği önemli işlevin bilinciyle çalışmalıdırlar.

Yığınlarla bağlarımız, partimiz çevresinde işçi sınıfının da eylem anında tek bir yumruk olarak kalkmasını sağlayacak biçimde geliştirilmelidir. Bu amaçla örgütlerimiz, örgüt seferberliği ile gelişmeye başlayan yığın bağlarımızı daha da güçlendirip geliştirme çalışmasını inatla sürdürmelidir.

Örgüt Seferberliği bitti, örgüt seferberliğimiz sürüyor.

TKP'nin 5. Kongresi üstüne

TKP'nin son kongresinden bu yana yarım yüzyıl geçti. Kongre yapılmadan geçen bu uzun süre likidasyonun boyutlarını anlatır. Parti tarihinde rastlanan tekil çıkışlar hiçbir zaman gerçek bir kongre platformuna ulaşamadı. Meşruluğunu kuruluş kongresinden alan hiçbir yönetim de partiyi ikinci bir kongreye götüremedi.

1973 atılımı bu anlamda bir kuruluş kongresine bile dayanmıyordu. Komünistler, yoldaşça güven temelinde ve partinin parti olması için taşıdıkları iyi niyetle yeni yönetime destek oldular. En baştan taşıdığı eksiklik ve çelişkilere karşın, 1973 atılımı TKP'nin ülke çapında bir güç olmasını sağladı. Oportünizme ve likidasyona karşı Lenincilerin başlattığı devrimci çıkışın, daha önceki örneklerden farklı olarak, sağlıklı bir gelişme sürdürebilmesinin, güçlenmesinin nedenlerinden biri de budur. Bugün TKP Leninci kanadı, partinin gerçek ve güçlü temsilcisi, partiyi kongreye ve oradan da adına yaraşır bir komünist partisi olmaya götürecek tek seçenektir.

TKP'nin Leninci kanadı 1979'dan bu yana TKP'nin 5. Kongresi'nin toplanması için bir kavga yürütüyor. 1980'de toplanan I. Konferans kongre çağrısı ile tüm partiye kongre hedefini gösterdi. II. Konferans TKP'nin 5. Kongre'sini toplamakla TKP Eşgüdüm Komitesi'ni görevlendirdi.

II. Konferans'tan sonraki dönemde partimiz kongre toplanması için ön hazırlıklara başladı. Tüm parti örgütleri konferansın kongreye ilişkin kararlarını onayladılar. Tüm il komiteleri kendi kongrelerini yaparak delegelerini seçtiler.

Aynı dönem içinde TKP'nin "resmi" kanadı, yönetimdeki klik eliyle tam bir çıkmaza sokuldu. Parti örgütleri dağıtıldı. Likidasyona karşı çıkan birçok gurup doğdu. TKP Leninci kanadı bu kesimden yeni yoldaşların katılmasıyla güçlendi.

TKP "resmi" kanadının çöküş ve dağılma sürecinin iyice belirginleşmesi, Leninci kanadın güçlenme ve çekim merkezi olma özelliğinin artması, bu süreçlerin bugün özellikle hızlanarak sürüyor olması toplanacak kongrenin anlamını, hazırlıklarını, zamanını etkiliyor. Partide oportünizmle kavganın temel direği gerçek bir kongre hedefidir. Herkes her yandan gerçek bir kongre istemini yükseltmelidir.

Gerçek bir kongre için aşağıda maddelediğimiz koşulların eksiksiz yerine getirilmesi gerekir. Meşruluğunu ve parti çoğunluğunun *güvenini* çoktan yitirmiş merkez kliğinin bu koşulları taşıyan bir kongre toplamaya niyeti, hakkı ve yetkisi yoktur. Onların gerçek bir kongreye evet demeleri çok zayıf bir olasılıktır. Yine de aşağıdaki koşulları taşıyan, gerçek bir hesaplaşma kongresi yönündeki hiçbir olasılığı, hiçbir almaşığı baştan elimizin tersiyle itmiyoruz.

1. Kongre, Türkiye'nin ekonomik-toplumsal-siyasal yapısına denk düşen devrimci bir programın kabul edildiği bir kongre olmalıdır. Bunun için program taslağı parti içinde ve dışında en geniş biçimde tartışılmalıdır.

2. Kongreye hazırlık sürecinde TKP tarihinin karanlıkta kalmış, işçi sınıfından ve komünistlerden saklanmış yanları gün ışığına çıkarılmalı, öznel, kişisel yargılardan uzak, tarihsel gerçekleri niyetlere göre çekiştirmeyen bir döküm yapılmalıdır.

3. Kongre hazırlık çalışmasının bir yönü dağılmış, ilişkisi kopmuş parti

örgütlerini ve yoldaşları toparlamak, örgütlemektir. Kongrenin gerçekten temsili olması için *ayrıca* aşağıdaki koşullar gereklidir:

— Delegeler çağrıyla değil seçimle gelmelidir.

— Parti içindeki tüm eğilim, gurup ve örgütler kongrede güçleri oranında temsil edilmelidir.

— TKP Leninci kanadının ülke içindeki ve ülke dışındaki tüm örgütleri sayıları oranında temsil edilmelidir.

— Veli Dursun, Hasan Erdal ve Vural Demir yoldaşların Kongre'ye MK üyeleri olarak, TKP'nin yaşayan, burjuvazi safına geçmemiş, kendi özel yaşantısında erimemiş eski Merkez Komitesi üyelerinin de doğal delege olarak katılmaları sağlanmalıdır.

Türkiye Komünist Partisi Üyeleri! Ancak oportünizmden arınmış, Leninci çizgiye oturmuş bir TKP ülkemizde devrimi yapabilir. Bu amaçla 5. Kongre için görev başına!

Oportünist yönetim kliğinin tutumu nedeniyle aramızda yer almayan *partidışı komünistler!* Partiye girin. Oportünizme karşı örgütlü savaşa ve 5. Kongre çalışmalarına katılın.

TKP'nin eski oportünist yönetim kliğinin sosyal-şoven tutumu nedeniyle aramızda yer almayan *Kürt komünistleri!* Lenincilerle Türkiye Komünist Partisi'nde birleşin.

Oportünizm yıkılmadan burjuvazi yıkılmaz!

Geleceği TKP'miz kursun!

Parti örgütünün geliştirilmesi üstüne

TKP Eşgüdüm Komitesi'nin açtığı *Örgüt Seferberliği* bitti. Bu beş aylık deney, kurumsallaşma, yığın bağlarını geliştirme hedefleri açısından tüm parti olarak ilerlediğimizi, komünist partisinin örgütsel işleyişine ilişkin normlarımızın yükseldiğini gösteriyor. Örgüt seferberliğinin kazanımlarını kalıcılaştırmak, daha güçlü, daha modern bir parti yaratmak için ulaştığımız noktadan daha da ilerlemek, seferberlik sırasındaki düzeyi olağan parti çalışması düzeyi olarak yerleştirmek gerekiyor.

Partimizin Türkiye'de devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği açtığı ve yürüttüğü bu dönemde, TKP'nin öteki kanadında da önemli gelişmeler oldu. Partizan kliğinin partiyi sürüklediği açık likidasyon parti içindeki devrime inançlı kesimlerde yeniden büyük bir tepki yarattı. Çok sayıda muhalefet gurubu doğdu. 1973 atılımında belirleyici katkısı olan kadrolar, dört yıllık bir ayrılıktan sonra, bugün Türkiye işçi sınıfının devrimci komünist partisini yükseltme savaşını TKP Leninci kanadında birlikte yürütüyorlar.

TKP-*İşçinin Sesi*'nin ideolojik, siyasal, örgütsel birikimi ile, likidasyona bugün karşı çıkan parti içi muhalefet güçlerinin birliği Türkiye komünist hareketini derinden etkileyecek çok önemli bir olaydır. Türkiye Komünist Partisi'nin tarihinde likidasyona karşı çıkan güçler ilk kez bu denli güçlü bir devrimci örgütsel almaşık yaratıyorlar. Bu almaşığa sahip çıkmak, desteklemek, onunla birleşmek devrime inançlı tüm komünistlerin görevidir.

Tüm bu gelişmeler, parti örgütümüzün önündeki hedefleri ve görevleri iyi anlamamızı, bunları yerine getirecek örgütlenmeleri yeniden ele almamızı gerektiriyor.

1. Partimizin örgütsel yapısını, iç işleyişini yukarıdan aşağıya yeniden gözden geçirmek, karşılaştığımız görevlere uygun işbölümünü ve mekanizmaları oluşturmak için ayrıntılı ve işleyen bir plan çıkarmalıyız.

2. Bugün, partimizin çalışmasında ana halka örgütümüzün geliştirilmesidir. Varolan illegal parti örgütünü güçlendirme, yetkinleştirme, Türkiye'de endüstriyel bölgelerde, proleter yataklarında *yeni örgütler kurma*, bunların siyasal polise karşı savaş yeteneğini ve olanaklarını geliştirme başta gelen görevdir. İşçi sınıfının ve emekçi halkın içindeki savaşmaya azimli *yeni güçler*, örgütlenirken gözümüzü ilk çevireceğimiz kesimdir.

3. Türkiye'deki TKP tutuklamasından sonra, dışarda kalan birçok yoldaşla Partizan kliği yeniden ilişki kurmadı. Bağsız kalan yoldaşlardan bir bölümü siyaseti bırakırken, önemli bir bölümü de yeni örgütler kuruyor, partiyi toparlamaya çalışıyorlar. TKP'nin devrime inançlı, savaşkan eğiliminin partinin "resmi" yönetiminin etkisi altında kalmış kesimlerindeki temsilcisi olan bu yoldaşların giriştiği toparlanma ve yeniden örgütlenme çalışmaları ciddi bir potansiyel taşıyor. Bu örgütlenmelerin, siyasal polisin vuruşlarına açık, biçimsiz yapısı en zayıf noktasıdır. Bu yoldaşlara ulaşmak, onları kazanmak, oluşturdukları yapılara komünist partisinin illegal merkezi çatısı altında çeki düzen vermek önemli ve ivedi görevlerimizden biridir. Cezaevlerindeki yüzlerce partili de, kendi içlerinde örgütleniyorlar. Partimizin il örgütleri çalıştıkları bölgedeki cezaevlerinde bulunan bu yoldaşlara yayın ulaştırma, onlarla dayanışmayı örgütleme görevlerini gündem maddesi yapmalıdırlar.

4. Gericilik döneminin olumsuz etkileri, TKP örgütlerinin içinde bulundukları dağınıklık, örgütsüzlük, bizim henüz bu dağınık güçlerin tümünü toparlamamış oluşumuz gibi etkenler böyle dönemlerde ortaya çıkan kıdemli oportünistler için de yeni bir "fırsat" yaratıyor. Özellikle Avrupa'da TİP oportünistleri, TKP "resmi" yönetim kliğinden yüz çeviren kadroların TKP Leninci kanadına gelmelerini önlemek, bunları Partizan kliği ile bütünleşmiş kendi guruplarına kazanmak için "olağanüstü" bir çaba gösteriyorlar. Bunları boşa çıkarmak için her yere, her yoldaşa en enerjik bir biçimde ulaşmamız, yüz yüze ilişkileri zaman yitirmeksizin kurmamız gerekiyor. TKP'nin Leninci örgütleri bulundukları *her yerde* bu konuyu zorunlu bir gündem maddesi yapmalıdır. Yapılacak işler hemen *örgütlenmelidir.* Bunun uygulanması her örgütün en sorumlu yöneticisi tarafından doğrudan *denetlenmelidir.*

5. Yurt dışındaki geniş Türkiyeli yığını örgütlenmemizi geliştirmemiz gereken alanlardan biridir. Avrupa'da partinin varolduğu bölgelerde genişleme, yeni bölgelere sıçrama yoluyla yeni parti örgütleri yaratmalıyız.

II

Devrimci harekette beliren "yeni" eğilim: "yeni parti"

Gerçek bilimsel temele oturmayan, yaptığının teorik anlamını derinlemesine kavramamış her hareket, her yenilgiden sonra inkarcılığa sapar, o güne dek yaptıklarına, inandıklarına yanlışmış der. Yenilginin büyüklüğü oranında, inkarcılığın çapı da büyür. Bu, sınıf kavgasının bir yasallığıdır.

Türkiye devrimci hareketi için 12 Eylül, büyük bir yenilgi oldu. Dolayısıyla, tüm yapılanlar, bilinenler, öğrenilenler yanlışmış anlayışı, inkarcılık yayılıyor. Tüm "sorguya çekmeler" değişik görünen yönlerden kalkıyor. Bunun içinde, "yönetim organının ya da örgüt çoğunluğunun dediğini değil, aklıma yatanı yaparım" da var, yöneticiyi seçip, sonra onun alması gereken tüm kararları "ortaklaşa-tartışarak" alma isteği de var. Doğrudan konunun özüne inip, "nasıl bir parti?" diyen de var.

Son dönemde, bir devrimci yayın organı ve onun özellikle bir yazarı "Türkiye marksçı solunun partileşmesi" konusunu artan bir yoğunlukla gündeme getirmekte, bu kurulacak partiyi, *her alanda iflas etmiş klasik komünist parti örgütlenmesine alternatif* olarak öne sürmektedir.

Söz konusu yayın organı Türkiye devrim hareketinde çok önemli yeri olan savaşkan bir akımın etkinliğinde yayın-

lanmasa ve özellikle söz konusu yazarın yazdıkları devrimci kamuoyunda bu akımın görüşleridir diye okunmasa, inkarcılığın geneli içinden bu görüşleri çekerek *ayrı* ele almak gerekmezdi. Ancak durum öyle değildir.

Bu savaşkan-devrimci çevrenin önüne koyduğu partileşme hedefi nesnel olarak bazı olumlu gelişmeler getirecektir. Bu hedef çevresinde yürütülecek bir tartışma kaçınılmaz olarak devrimci kamuoyunda Marksizmin daha iyi içerilmesine yardım edecektir. "Nasıl bir parti modeli?" sorusunun tartışılması, dolayısıyla, kendini Marksçı olarak tanımlayan cephede yapay bölünmelerden farklı olarak temel bir konuda gerçek bir farklılaşma-ayrışma sağlanmasına yardım edecektir. Yine böyle bir tartışma, dünya sosyalist sisteminin ve dünya komünist hareketinin eksikleri, yanlışları ve savunulması zorunlu yanları üstüne daha geniş bilgilenme ve daha çok düşünmeye yardım edecektir. Ve ne olursa olsun böyle bir tartışma, Marksçı-Leninci parti öğretisinin toplumda etkinliğini arttırmasına yardım edecektir.

Ortaya getiriliş biçimiyle (Örneğin: İşçi sınıfı partisini yaratma sorunu ittifaklar sorunudur. Bu savaşımı el kadar dergilerle kazanmak olanaksızdır. Tepeden inmeci ya da demokratik iç yapıdan uzak *'kapalı kapılar ardı'* örgütlenme modellerine karşıyız. Tüm sosyalist potansiyeli içinde taşıyacak parti gerekir. vb.) bu *"yeni parti* modeli" belki devrimci harekette teorik düzeyin yükselmesine yardımcı olacaktır. Ancak, yoğun bir ideolojik savaşımla sahteliği yaygın biçimde sergilenmezse, bu arayış, *pratik devrimci kavgayı* belirli bir dönem çıkmaza sokacak son derece zararlı bir sapmaya işaret etmektedir.

"Yeni parti modeli" eğiliminin iki temel kaynağı olduğu görülmektedir.

Birincisi, *ideolojik* görüşlerin yapılanma özelliğindedir. Söz konusu savaşkan akım, dünya sosyalist sisteminin eksiklerinin, hatalarının, yer yer yakışıksız uygulamalarının ve dünya komünist hareketinin ideolojiyi siyasal beklentilere kurban eden tutumlarının, komünist partilerinin hiçbirinin bugün kapitalist ülkelerde devrimlere hazır olmayışının derin olumsuz etkisi altındadır.

Söz konusu akımın belki de *hiçbir* üyesinin, komünist partileriyle ve sosyalist ülkelerle ilişkilerinin, burjuva basınından ve görüntülerden öteye gitmemesi, haklı ve hakkımız olan eleştirinin *haklı* bir sınırda durmasını güçleştirmektedir. Dolayısıyla, sosyalist ülkelerin ve *"klasik"* denilen komünist partilerin tüm yaptıkları tarihin iflas ettirdiği yanlışlar olarak ele alınmaktadır.

"Komünist Partisi tüzüğünün yalnızca bugünü değil, yarını da kucaklayan bir anlayışla ele alınması gerekir. Yaşanılan dönemin, komünist partisinin çalıştığı ortamın ve sınıf savaşımının özellikleri tüzüğe yansımalı, öte yandan tüzük, komünist örgütlenmenin uzun erimli gereklerine de açınımlar getirmelidir." (TKP, II. Lenineiler Konferansı'nda kabul edilen yeni parti tüzüğü, Mart 1981) Ancak, partinin yarını da içinde taşıması gerektiği doğrusunu, öteki vazgeçilmez öğelerinden kopararak, " 'nasıl bir parti' sorunu *nasıl bir sosyalizm istiyoruz* sorununa bağlıdır" denirse, bu, partiyle toplumu eşitleyen temel bir yanlış olur. Sonra, 'nasıl bir parti' sorusu asıl olarak *"nasıl bir toplumda, hangi koşullar altında, hangi hedefler ve savaş araçlarıyla"* sorularının yanıtıyla belirlenir. Sosyalizmin oturmuşluk koşullarında devrim öncesi partinin tüm özelliklerini sürdürmekte ısrar nasıl donukluk getiren bir yanlışsa, partilerin *asıl olarak* içinde çalıştıkları koşulları karşılar biçimde kurulması gerektiğini yadsıyan "modeller" arayışı devrimi tehlikeye atan bir yanlıştır.

Bu ideolojik yapılanmanın istense de kaçınılmayacak bir sonucu olarak, "yeni" (aslında yeni değil, Marks'ın zamanından bu yana birkaç kez denenmiş bir kapıya çıkacak olan) eğilimin çerçevesini büyük ölçüde Avrupa'nın barışçı koşullarının bir anlamda (ama yalnızca bir anlamda) başarılı örgütü İtalyan Komünist Partisi ile "yeni sol"un, Latin Amerika radikal solunun görüşleri eklektik bir biçimde birarada belirlemeye başlamıştır.

"Yeni parti modeli"nin ikinci kaynağı *pratik gereksinimlerdedir.* Bu devrimci akım, "nasıl bir parti" tartışmasına bugün içinde bulunduğu somut durumun derin etkisi altında sürüklenmektedir.

Söz konusu akım, bilindiği gibi, Türkiye devrimci hareketinin sayıca en geniş akımlarından birisidir. Bugüne dek, tam bir örgüt olarak belirmemiştir. Küçük ve disiplinli bir gurubun çevresinde, herkesin istediği kadar verdiği, düzenli bir yaptırıma sahip olmayan, bu gevşek yapı içinde çeşitli farklı görüşün birarada yaşayabildiği tam bir hareket-tir. Geçmişte, genişliğinin en önemli nedenlerinden biri de bu özelliği olmuştur.

Şimdi bu akım "partileşme" hedefini ciddi olarak gündeme alıyor. Ancak, konuya yanaşırken en temel dürtüsü, "bu kalabalığı dağıtmayacak bir parti modeli" *bulmak* olmaktadır.

Toplumdaki gücü, kafa sayısına eşitleyen bir yanılgının da eşlik ettiği bu hareket noktası için, "nasıl bir parti?" sorusunun yanıtı gerçekte baştan verilmiştir. Amaç, bu kalabalık "hareket"i, kalabalık "parti"ye dönüştürmeye izin verecek bir "model" bulmaktır. Bu parti, bu nedenle *çok demokratik*, hatta fraksiyonlara, guruplara izin veren bir parti olmalıdır. Bu partide "üyelik işlemi" de olmamalı, üyeyim diyen üye olabilmelidir.

Bu nedenle, komünist partisinin, hele siyasal hakların olmadığı ortamlarda, varlığının granit temeli olan disiplin ve merkeziyetçiliğe, "emirerlik", "tepeden inmecilik", "girişimsizlik" diye saldırmaktadır.

Bu görüşleri getirenler söylediklerine inanıyorlarsa ve bu inançlarına tutarlı davranırlarsa bunun sonucu, savaşkan bir kesimi örgütlü bir güce dönüştürmek yerine, *örgütsüzlüğü sürekli kılmak* olacaktır. Ancak, siyasal hakların olmadığı, illegal yöntemlerle savaş verilecek bir ortamda savaşacak hiçbir güç demir disiplin ve merkeziyetçi bir anlayış olmadan hiçbir şey yapamaz. Dolayısıyla olacak olan, ya bu savaşkan gücün ciddi bir örgütlenme yaratmadan oraya buraya sürüklenerek kurda kuşa yem olması, ya da (ki büyük olasılıkla olacak olan budur) savaşın gereklerini yerine getirmek üzere kurulacak, parti tabanından şu ya da bu biçimde gizlenen ayrı bir merkezi-disiplinli çekirdeğin oluşturulmasıdır. Bu ise, ideolojiyi siyasal günlük çıkara kurban etmenin az bulunur bir örneği, yönetimin kendi tabanına karşı hileciliği (belki kendi de farketmeden) olur.

Söz konusu yazar şimdilerde Lenin'in görüşlerine karşı çıkmıyor, onu bugünkü kaba ekonomist tahrifatçıların elinden kurtarmak gerektiğini söylüyor. Leninizmin devrimci özünün boşaltılmasına, gerçekten kaba ekonomizme kurban edilmesine karşı çıkmak çok doğrudur ve günceldir. Ancak yapılan o değil, Lenin'e vurmadan Lenin'in temel öğretisine baltayı vurmaktır. Bu nedenle uzun sürebilecek bir tutum değildir. Tartışma yeni başlıyor. Gelişimi içinde ya Leninci öğretinin yanında durulur, ya Lenin de yanlıştır demek zorunda kalınır. Kaldı ki, "Leninizm adı verilen öğreti, bir ülkeye (dönemin Çarlık Rusya'sına) Marksist teorinin uygulanmasıdır" biçiminde belirtilen görüş, ikinci olasılığa doğru şimdiden yol alınmakta olduğunu düşündürmektedir.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi (FKBDC) içinde birlikte yer aldığımız bu savaşçı akım, komünist partisinin demir disiplinli ve merkeziyetçi yapısını, Türkiye'nin siyasal ortamında bir aldatmacadan öteye gitmeyecek "demokratik parti modeli" adına reddeden görüşlerin, TKP yönetimini Bizans darbesiyle ele geçiren Partizan kliği ile *bir anlamda* aynı konuma düştüğünü görmelidir.

Partizan kliği de son zamanlarda çok başka nedenlerle."Komünist Partisi, zor dönemlerde ademi merkeziyetçi olur"

tezini işleyerek, hele zor dönemlerde en merkeziyetçi, en disiplinli olmayı öneren Leninci parti teorisini açıkça bir yana itmektedir.

Söz konusu savaşçı akımı bu benzerlik uyarmıyorsa belki daha çarpıcı bir başka benzerlik yardımcı olur. Halkımızın can düşmanı faşist cunta, bırakın komünist partisinin demir disiplinini ve gönüllü-merkeziyetçi yapısını, belirli bir iç disipline sahip ve yönetim organlarında yetki toplamış *her* partinin Türkiye'nin bugünkü koşullarında bir tehdit ögesi olduğunu çok iyi görüyor. Faşist cuntanın getirdiği siyasal partiler yasası parti içinde fraksiyonlara olanak tanıyan, parti disiplini anlayışını yok eden, partilerin "bir avuç yönetici elinde oyuncak olmasını engelleyen" ademi merkeziyetçi bir içerik taşımaktadır.

Görüldüğü gibi, dört bir yandan, "taban" adına timsah gözyaşları dökerek, yüksek disiplinli ve merkeziyetçiliğe karşı "demokrasi" çığlıkları atarak gelen *yeni bir eğilim* devrimci hareketi kuşatmaktadır. Bunun anlamı, savaşçının tek silahını — örgütünü elinden almaktır. Başta, bu "yeni görüş"lerin devrimci kamuoyunda kendisine maledildiği savaşçı hareket olmak üzere, Türkiye devrim hareketinin bütünü bu inkarcılığa, sahteciliğe karşı durmalıdır.

Savaşmak isteyenler için *demokratikliğini kendi içinde zamana, yere ve yaptığı işe uygun olarak biçimlendiren, ama merkeziyetçi ve demir disiplinli* örgütlenmeler gerekir. Bu sınıflar kavgası tarihinin gösterdiği *yasadır.*

Biz Türkiye'de devrim yapmak, yeni bir düzen kurmak istiyoruz. Devrim dünyanın en otoriter işidir.

Karşımızda ordusuyla, polisiyle, mahkemeleriyle, hapishaneleriyle, gizli servisleriyle, en merkezi biçimde örgütlenmiş bir düşman var. Bu düşmanın karşısında ancak merkezi bir güçle durulabilir. Bu düşman ancak merkezi ve demir disiplinli bir örgütle yere çalınabilir.

Kısaca özetlenen bu koşullar altında partimiz, Türkiye Komünist Partisi, Marksçı-Leninci parti teorisini her saldırıya karşı savunacak, komünizm bayrağını daha da yükseltecektir.

III

Toplumda yeni durum ve görevlerimiz

Örgüt seferberliği başlarken, partimiz, olanakların ve tehlikelerin arttığı bir döneme giriyoruz demişti. Gerçekten de böyle oldu. Olanaklar ve tehlikeler hızla arttı, artıyor. Artan tehlikelerin önünü kesmek, menşevikler gibi, çelişkilerden yararlanmak adı altında, kötünün iyisini kötüye karşı destekleyerek olmaz. Bize düşen görev, artan olanakları doğru değerlendirerek, bunlardan doğru yararlanarak artan tehlikelerin önünü kalıcı olarak, devrimle kesmeye çalışmaktır.

Türkiye'nin toplumsal siyasal yaşamında yeni bir durum vardır. Uzun süredir biriken hoşnutsuzluğun, siyasal yaşama açık sınıf savaşımı olarak yansıma yönündeki basıncı faşizmi giderek zorlamaktadır. Son zamanlarda, bu zorlamanın eylemle patlak verme noktasına ulaştığı anlamına gelebilecek, küçük ama çok önemli ipuçları vardır. Bu ipuçları yavaştan bir devrimci hareketlenmenin müjdecisi *olabilir.*

* * *

Toplumda hoşnutsuzluğun, hareketlenmeye yol açacak kadar birikmesi için fazlasıyla neden vardır. Pahalılık ve işsizlik hızla yükselmekte, iyice dayanılmaz boyutlara ulaşmaktadır. Enflasyon çok böbürlendikleri gibi azalmıyor, artıyor. Binaların çürüklüğünden kiraların akıl almaz pahalılığına ve tutacak yeterli konut olmayışına kadar koca bir konut sorunu dururken, faşist cunta gecekonduları emekçilerin başına yıkmaya hazırlanıyor.

Faşist anayasadan sonra, siyasal yaşamı faşist diktatörlüğün sıkı denetiminde tutmayı amaçlayan siyasal partiler yasası gündeme geldi. Bu yasanın "tartışmaları" sürerken, yeni iş yasası yangından mal kaçırırcasına geçirilmek isteniyor. İşçi sınıfımızın kanlı savaşlarla, ayaklanarak geçmesini engellediği sendikalar yasası gündemdedir. Liberal öğretim üyeleri bile eğitim kurumlarından uzaklaştırılıyor. Cezaevlerinin İçişleri Bakanlığı'na bağlanmasından sonra, baskıların daha da artması yanısıra, tek tip giysi gibi yeni uygulamalar dayatılmaktadır.

Tüm bunlara karşı toplumda biriken hoşnutsuzluğun gücünü faşist yönetim de görüyor. Buna karşı, baskı ve terörü alabildiğine artırmada hiç eli titremiyor, ama faşizmin özü, işlevi açısından baktığımızda, faşist yönetim ikircim içine girmiştir. Ekonomik siyasetinde geri adımlar atıyor, gözle görülür tutarsızlıklara düşüyor. Bu durumda idamlarla, işkencelerle, çeşitli yasalarla yürüttüğü azgın saldırı, biriken öfkeyi daha da bilemeye, çeşitli yasalarla giriştiği manevralar ise bu öfkeye gedik açmaya yaramaktan öteye gidemiyor.

Kuşkusuz, faşizmin *her alanda* yeni bir toplarlanmayla bu durumu değiştirme olasılığı vardır. Bir üst aşamaya tırmanarak "demokrasi takvimi" denen faşist manevranın bile hiçbir ögesine yaşama hakkı tanımayarak, faşizm, durumu değiştirmeye çalışabilir. Bu tehlike artıyor ama bunun yanısıra hoşnutsuzluğun eylemle patlak verme olasılığının arttığı da, genel durumdan çıkarılabilen bir sonuçtur. Ve bunun somut ipuçları belirmiştir.

Faşist cuntanın liberal öğretim üyelerini bile görevden uzaklaştırmasına karşı Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde boykot oldu. Bu boykot, kendi içinde küçük, ama bugün, çeşitli açılardan büyük önem taşıyan bir olaydır.

Bir kez, Türkiye'nin bugünkü koşullarında başkaldırı niteliği taşıyan bir eylemdir. İkincisi, SBF, Türkiye'de geleneksel olarak aydın ve öğrenci hareketinin başını çekmiştir. SBF'deki boykot, bütün olarak öğrenci hareketinin canlanacağının habercisi olabilir. Üçüncüsü ve en önemlisi, eğer öğrenci hareketi canlanırsa, bu, devrimci kabarmanın habercisi olabilir. Dünya devrimci pratiğinde, toplumdaki hareketlenmenin ilk göstergesi ve yansıması, genellikle öğrenci hareketleri olmuştur. Marks'ın deyimiyle, amaçları ve araçları açısından en saçma bir öğrenci hareketi bile, yaklaşan devrimci hareketlenmenin "belirtisi" olarak büyük önem taşıyabilir. SBF'deki boykot da bu açıdan çok büyük önem taşıyan bir dönemeç olabilir.

Bu yönde başka göstergeler de vardır. İstanbul, İzmir gibi büyük kentlerde gecekondu halkı yıkıma karşı damlarını korumak için somut yoğun hazırlık içindedir. Bunun karşısında faşist cunta, "İstanbul'da yalnızca 50 gecekondu yıkılacak" gibi duyurularla geri adım atmış görünüyor. Ama atmazsa, karşısında hazırlıklı bir gecekondu halkının aktif eylemini bulma olasılığı büyüktür.

Ayrıca devrimci tutuklular, tek tip giysi gibi yeni dayatmalara karşı yaygın bir eylem başlattılar. Cezaevleri ve mahkeme salonları direniş alanlarına dönüştü. Aileler, çevre halkı tutuklu devrimcilerin direnişine destek veriyorlar.

Türkiye toplumunun devrimci yöneticisi işçi sınıfı uzun süredir sessiz bir kızgınlık içindeydi. Son aylarda küçük, yerel ekonomik eylemler arttı. İşçi sınıfının korkutucu sessizliğinin, çok daha korkutucu eyleme dönüşebilme eğilimi, buralardan çıkıyor. Ancak yeni sendikalar yasasına Türk-İş'in burjuva yönetiminin gösterdiği tepki, böyle bir eğilimin ne denli gerçek bir "tehlike" olduğunu daha güzel yansıtıyor. Türk-İş yönetimi, grev yasakları, grev erteleme vb. uygulamaların "yol açabileceği sorunlar, son derece dikkatli değerlendirilmelidir" diye faşist yönetimi işçi sınıfından gelebilecek "tehlike"nin boyutları konusunda uyarıyor. "İşçi sınıfı harekete geçerse, ne biz durdurabiliriz,

ne de siz durdurabilirsiniz" demek istiyor.

1 Mayıs'a hazırlanın

Böyle bir durumda, 1 Mayıs yaklaşıyor! Tüm parti örgütleri, 1 Mayıs'a çok dikkatli bir biçimde hazırlanmakla yükümlüdürler.

Yurtdışındaki parti örgütleri ve sempatizanları, örgüt seferberliğiyle edindikleri yeni deneyimlerin de ışığında, 1 Mayıs eyleminin etkili, coşkulu geçmesi için yoğun çalışacaklardır. Türkiye'deki parti örgütleri de, ülkedeki değişen durumun bilincinde olarak, faşizmin ağır suçlarını sıralayan, yaptığı muhalefetle bile rejimi yamamaya yarayan burjuva muhalefeti sergileyen yoğun propaganda yürüteceklerdir! İşçi sınıfının kanlı savaşlarla kazandığı en küçük ekonomik-demokratik hakların bile nasıl gaspedildiğini, bugün de her türlü ekonomik-demokratik hak için yığınsal devrimci savaşım vermenin zorunluluğunu ve bunları kalıcılaştırmak istiyorsak, devrimi başarmanın gerekliliğini anlatacaklardır!

Dünya işçi sınıfının uluslararası savaşım ve dayanışma günü 1 Mayıs'la bağlı olarak, Türkiye'de başaracağımız devrimin, dünya devrimi için taşıdığı önemi dile getireceklerdir!

1 Mayıs'ta devrimci gelenek ve devrimci gelecek bizimledir!

Kahrolsun faşizm!

Yaşasın dünya işçi sınıfı!

Yaşasın dünya devrimi!

Konspirasyonu geliştirelim, legal her olanaktan yararlanalım

İçinde bulunduğumuz dönemde devrimci ve komünist hareket ve örgütler üstündeki baskı ve terör azalmadı. Saldırılar artarak ve daha sinsice biçimler alarak sürüyor.

"Yeniden örgütlenmeye çalışan" şu kadar "anarşist", "devrimci", "komünist" vb. "ele geçirildi" türünden haberlere basında sık sık rastlanır oldu. Bir yandan da daha önceki tutuklamaların davaları sürüyor ve her siyasetten birçok insan çeşitli nedenlerle salıveriliyor.

Bu iki sürecin yanyana gelişmesi, önümüzdeki dönemde komünist uyanıklığımızı arttırmamızın ne denli önem taşıdığını göstermektedir. Saldırıların daha sinsi biçimler alması ve yüzeyde terörün azaldığı görüntüsü, konspirasyonu gevşetmeye götürmemelidir.

Bugün yapılması gereken, konspirasyonu gevşetmek değil, tam tersine geliştirmektir. Komünist partisi için her durumda vazgeçilmez bir gereklilik olan sıkı konspirasyon, bugün çok daha büyük önem taşıyor. Burada özellikle hapisten çıkan yoldaşlarla kurulacak ilişkilerde çok titiz olmak canalıcı öneme sahiptir.

Öte yandan, örgütümüz, içinde çalıştığımız zor koşullara rağmen gelişiyor. Yeni yeni yoldaşlar aramıza katılıyor, yeni bölgelere açılıyoruz. Bu gelişmenin son derece sevindirici olması bir yana, getirdiği tehlikeleri görmezlikten gelemeyiz. Parti örgütleri herşeyi ve herkesi çok titiz bir biçimde ölçüp biçmeden, konspirasyonu en küçük ayrıntısına kadar düşünmeden adım atmamalıdır. Örgütlenme, örgüt seferberliği en aktif biçimde yürütülmeli ama bu, gerekli önlemler boşlanmadan yapılmalıdır. Günümüz koşullarının en önemli bir belgisi "konspirasyonu geliştirelim" olmalıdır.

İçinde bulunduğumuz dönem aynı zamanda, toplumun çeşitli kesimlerinde cuntaya karşı biriken öfkenin de yer yer su yüzüne çıkmaya başladığı bir dönemdir. Siyasal partiler yasasının çıkışının, ülkedeki siyasal hareketlenmeyi daha da arttıracağı ortadadır. Bu yasa altında kurulacak olan partilerin niteliği ne olursa olsun, legal siyasal çalışmanın yine de bu alanda yoğunlaşacağı açıktır. Bu ortamda, zaten şimdi de büyük önem taşıyan "legal olanaklardan yararlanma" daha büyük önem kazanacaktır.

Yığınlarla bağ kurmada her türlü legal olanaktan yararlanmanın zorunluluğu Lenin'in bize öğrettiği bir doğrudur. Ülkede siyasal hareketlenmenin artacağı, ama faşist yasalarla yoğun denetim ve baskının süreceği önümüzdeki dönemde, bu zorunluluk artan ölçüde geçerli olacaktır.

"Partimizin illegal yapısını zedelemeden, konspirasyonun yükseltilmesini boşlamadan, her türlü legal olanaktan yararlanalım" belgisini yükseltmek, partimizin yığınlarla bağlanmasını, siyasal etkinliğini arttırmasını sağlayacaktır.

Parti örgütleri önümüzdeki dönem çalışmalarını "Konspirasyonu geliştirelim, legal her olanaktan yararlanalım" belgisi altında yürütmelidirler.

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

İNGİLTERE

İMG'lerin önemi

1975'ten bu yana devrimci hareket içindeyim.

Yedi ay önce başladığım İMG çalışmaları bana 7 yılda öğrendiklerimden kat kat fazla şeyler öğretti. Yoldaşlar, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabını okumak üzere bir okuma gurubu kuracağız, sen de katıl, demişlerdi. Ben, kitabı okudum, içinde yazılanları biliyorum diye reddettim. Yoldaşlar israr ettiler. Daha sonra kitabı okumaya başladık. Fikir fikir tartışıyorduk. Ev ödevi olarak sorular verildi. Cevaplandırdık. Başlangıçta çok zordu, ama okuma ilerledikçe herşey değişti. Yoldaşlara, yazılan bütün konuları biliyorum, demiştim. Ama okuma gurubunda o kitabın bir yaprağından öğrendiğim daha önce koca kitaptan anladığıma eşitmiş!

Şimdi İMG çalışmalarının önemini çok iyi anlıyorum. TKP-*İşçinin Sesi* saflarına katılmam, beni işçi sınıfı savaşına kalıcı bir devrimci olarak kazandırdı. Disiplinin ve devrim için özverinin, utkunun önkoşulu olduğunu şimdi çok iyi görüyorum. İMG'mizden aldığım görevleri en iyi biçimde yapmak, bana güç veriyor. Her yerde İMG'ler kurmalıyız. Örgüt seferberliğinde tüm gücümüzle çalıştık, bu çalışmayı sürdüreceğiz.

Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi!*
Yaşasın devrim!

Yaşar Taşkızak, Londra

Örgütlerimizde kadın erkek eşitliğini yaşama geçiriyoruz

Devrimin başarısı kadınların katılımına bağlıdır. Kadınlara kurtuluşlarının devrimi gerçekleştirmekten geçtiğini anlatmak çok önemli bir görevimizdir.

Kadınlar arasında komünist çalışmanın başarısı, örgüt yaşamımızda kadın-erkek eşitliğini sağlamamıza da bağlıdır. Kadın-erkek eşitliğini teorik olarak savunmakla kalmamalı pratiğe geçirmeliyiz. Bu hem erkek, hem kadın yoldaşların sorumluluğudur. I. Konferans kararları doğrultusunda, örgütümüzde kadın yoldaşların sayısını arttırma, sorumlu görevlere gelmeleri yolunda olumlu adımlar attık. Bunu geliştireceğiz.

Faşizm koşullarında toplanan II. Konferansımız ise, faşist diktatörlüğü devrimle yıkma savaşımında kadın emekçileri bilinçlendirmenin can alıcı önemini vurguladı.

Örgüt seferberliğimizde kadınlar arasında çalışmaya büyük ağırlık veriyoruz. Bu çalışma, yarın devrimimizin garantisi olacaktır.

Kadınların kurtuluşu devrimin utkusundan geçiyor!

Yılmaz Gün, Londra

Kıbrıslı Öğrenciler Derneği'nin 10. Kongresi'ne katıldık

Britanya Kıbrıslı Öğrenciler Derneği'nin 10. Olağan Kongresi 12 Mart 1983 Pazar günü, Merkez Londra Politeknik salonunda yapıldı. Konferans önceki yıllardan farklı olarak ilk kez Rumca yerine İngilizce olarak düzenlendi. Çok sayıda ilerici Kıbrıslı Türkün de aktif olarak yer alması konferansın bir başka özelliğiydi.

Kongreye katılan Kıbrıslı öğrenciler arasında *İşçinin Sesi* sempatizanları da vardı. Öteki Kıbrıslı Türklerin konferans süresince "sessiz" kalışlarına karşın *İşçinin Sesi* sempatizanları her konuda söz aldılar ve görüşlerini savundular. *İşçinin Sesi* sempatizanlarının açık ve ikircimsiz tavırları, Kıbrıs'ın işgaliyle Türkiye'nin emperyalistleşme emelleri arasındaki bağı koyuşları, ilgiyle karşılandı.

İşçinin Sesi sempatizanları, adanın yüzde 40'ının Türkiye'nin sömürgesi olduğunu, her iki halkın da, demokratik koşullarda ayrılma hakkına sahip olduğunu vurguladılar. KTFD'deki uluslaşma sürecinin, Türkiye halk sınıflarına karşı da yönelebilecek bir şovenizmi besleyebileceğini belirterek, bunun panzehirinin enternasyonalizm bayrağını yükseltmek olduğunu söylediler. Gençliğin işçi sınıfının yanında yer alması gerektiğini de belirten konuşmalar, Kıbrıslı ilericiler tarafından çoşkuyla izlendi.

Kıbrıslı Türk ve Rum ilericiler toplantı sonunda *İşçinin Sesi* sempatizanları çevresinde toplandılar ve daha sıkı ilişkiler kurmak istediklerini belirttiler. Kıbrıs gençliği işçi sınıfının yolunda, bütün zorlama ve baskılara karşın, enternasyonalist geleneğini sürdürecektir.

Ruhsi Laca, Londra

Dinleyiciler geceyi ilgiyle izlediler.

İTKB 8 Mart'ı coşkuyla kutladı

1857 yılında, 40 bin New York'lu terzi kadının, sağlığa zararlı koşullarda, az ücretle, uzun saatler çalışmaya karşı yaptıkları görkemli grevin anısına dünya kadınlar günü olarak belirlenen 8 Mart'ı Londra'da coşkuyla kutladık.

Gece öncesi 8 Mart'ın yoğun propagandasını yaptık. Örgüt seferberliğimizin bir parçası olan ev ziyaretlerinde, 8 Mart'ı işçilere, emekçilere anlattık. İlgiyle karşılandı. Sempatizanlar gecenin hazırlığında ve gecede aktif görev aldılar. Gece öncesi fabrikalarda, pazarlarda semtlerde bildiri dağıtımı ve afişleme yapıldı.

Geceye katılım yüksekti. Açılış konuşmasını yapan yoldaş, 8 Mart'ı ve Türkiye'deki kadını dinleyicilere anlattı. Şiirler okundu, koro, folklor ve film gösterisi yapıldı. Devrimci marşlar söylendi.

Gecenin sonunda geceye katılanlar arasında faşist cuntaya karşı öfkeli konuşmalar başladı. Bu da gösteriyor ki, ister Türkiye'de, ister yurt dışında olsun, tüm halkın cuntaya karşı öfkesi, kini her geçen gün bir kat daha artıyor. Çilekeş analarımıza, işçi kadınlarımıza, zindanlarda direnen yiğit bacılarımıza, 8 Mart kutlu olsun!

Bu kavga kadın erkek hepimizindir.

Eser Karaca, Londra

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

ALMANYA

Dostluk haftasına katıldık

Yoldaşlar,
Size, Hamburg'da çok sayıda örgütün ortaklaşa düzenlediği Dostluk Haftası'nı ve buna ilişkin yaptığımız çalışmaları anlatmak istiyoruz.

10-17 Mart 1983, "Almanlarla Yabancıların Dayanışma Haftası" olarak saptandı ve hafta boyunca çeşitli eylemler düzenlendi. Bunlar arasında, yabancı işçilerin sorunlarının tartışılması, çeşitli film, tiyatro gösterileri, spor karşılaşmaları, sokak festivalleri, Türkiye'deki siyasal ortamın tartışılması, büyük önder Karl Marks'ın ölüm yıldönümüyle ilgili toplantı, kadınlara ve çocuklara yönelik özel programlar gibi eylemler vardı.

Biz HTİB olarak haftanın programlanmasına ve programın yaşama geçirilmesine aktif katıldık. Aynı günlerde, "Federal Almanya'da Türkiyeli İşçiler Sorunu" başlıklı çekalların eğitimini yapmış olmamız da ufkumuzun açılmasına yardımcı oldu. Böylece hafta boyunca yabancı işçilerin sorunları ile ilgili doğru görüşlerin propagandasını yapmış olduk. Bu çalışmalar sırasında bir kez daha gördük ki, her türlü burjuva ulusçuluğundan arınmış, pırıl pırıl komünist ideolojimiz elimizde güçlü bir silahtır.

Hafta boyunca eylemlerde özellikle yayın satışına ağırlık verdik. Ama çok sayıda yoldaşı, sistemli bir örgütlenmeyle seferber edemeyişimiz, yeterince verimli bir sonuç alamamamızı getirdi. Yayın satışları sırasında bizi sevindiren bir olayı da aktaracağız. Alman bir öğretim görevlisi *Kankun Konferansı* kitabından 5 tane satın alarak, bunu okulda ders kitabı olarak kullanacaklarını söyledi.

Dostluk Haftası boyunca özellikle genç yoldaşlar çok yoğun görev aldılar. Yayın satışlarının yanısıra, folklor ekibi ve futbol takımı ile gösterilere katıldılar. Hafta sonundaki açık hava festivaline de yayın satışı, folklor gösterisi ve yiyecek satışı ile katıldık.

Yoldaşlar, yığınlarla bağ kurabileceğimiz her türlü olanaktan sonuna kadar yararlanmalıyız. Dönemin getirdiği nesnel koşullar zorluk yaratabilir. Ama biz daha ısrarlı, daha kararlı komünist bir çalışmayla zorlukları aşacağız, yığınlara doğru görüşlerimizi götürüp, onları örgüt çatımız altında birleştireceğiz.

HTİB,
Hamburg

Festivalde HTİB folklor ekibi

Yaşasın yerli ve yabancı işçilerin ortak savaşımı

Yoldaşlar, ben size Almanya'da işçilere karşı oynanan oyunlardan birini anlatmak istiyorum.

Çalıştığım makina fabrikasından yılbaşı tatilinde bana bir mektup geldi. Mektup 1.1.1983 tarihinden itibaren brüt maaşın şu kadardır, diyor. O an hiç birşey anlamadım. İşin içyüzünü tatil bitince anladım.

Fabrikada çalışan tüm işçilere böyle bir mektup gelmiş. Saat ücretleri kaldırılmış, yerine aylık uygulama başlayacakmış. Bu hesaba göre işçi ücretleri ortalama yüzde 8 düşürülmüş oluyor. IG Metall sendikasının yüzde 6,5'luk zam isteminin tümü alınmış bile olsa, ücretler yüzde 2,02 azalıyor.

1982 başlarında fabrika otomasyona geçmeye başladı. Giden her beş tezgahın yerine iki otomatik tezgah geliyor. Böylece üç işçi açıkta kalıyor. Bu açıkta kalan işçileri fabrika içinde değişik yerlere dağıttılar. Bu arada işveren yabancı işçi düşmanlığını körüklemeyi ihmal etmedi ve Almanları daha iyi işlere, yabancıları da ağır işlere dağıttı.

Patronlar işçilerin birliğini parçalamak için, işçileri birbirleri ile rekabete itmek istemektedir.

Size İtalyan ve Alman arkadaşlarla aramızda geçen konuşmayı aktarmak istiyorum. İtalyan arkadaş, böyle çalışmak akord (parçabaşı) çalışmaktan daha iyi, biraz ücretlerde düşüş olacak, ama fark etmez, dedi. Ben ücretler düşürülmeseydi böyle çalışmanın akord sistemine oranla daha iyi olduğunu düşünmek gerektiğini, işverenin şimdi olmasa bile ileride işçileri daha sıkı bir çalışmaya sokacağını söyledim. Alman arkadaş da söze girerek, patron zorlamasa bile, sen kendin, fazla mal çıkartmazsam ücretimi düşürürler ya da yerimi değiştirirler diye düşünmeye başlayacak ve daha fazla çalışacaksın, dedi.

Yürükoğlu yoldaşın, *Durum ve Görevlerimiz*'de belirttiği gibi, otomasyon hızla gelişmektedir ve pek çok işkolunda zorunlu olarak kısa çalışma var. İşsizler ordusuna her geçen gün yeni işçiler katılıyor. Emperyalist ülkeler ekonomik kriz içinde, fakat emperyalist tekellerin kârları hızla artmaktadır. Ekonomik bunalım işçilerin üzerine yıkılmaya çalışılmaktadır. Bir taraftan da Alman burjuvazisi işçi sınıfı hareketini, yerli ve yabancı işçiler gibi yapay ayrımlar yaparak, güçten düşürmeye çalışmaktadır. İşçilerin bu oyunları boşa çıkarabilmesi için yerli ve yabancı işçilerin birlikte savaşım vermesi gerekir. Ben işyerimdeki arkadaşlara bu gerçekleri anlatmaya çalışıyorum.

Bu çalışmalarımızda *İşçinin Sesi* yolumuzu aydınlatmaktadır.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Erol Akman
Mannheim

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

ALMANYA

"Papaza kızıp oruç bozma" ya da "attan inip eşeğe binme"

Bugün menşevik yönetime şu ya da bu nedenle başkaldırmış ve parti dışı bırakılmış yoldaşlar kendi kendileriyle hesaplaşmak zorundadırlar.

Bu yoldaşlar biliyorlar ki, TKP'miz kurulduktan hemen sonra, Kemalist burjuvazi partimizin önderlerini katletti. Daha sonra, 60 yılı aşkın bir süre bir yandan burjuvazi, bir yandan oportünizm partimizi kemirip durdu. 50 yılı aşkın süredir kongre yapılmadı. Partimizin tarihi bilinmiyor. Bu durumu partimizin alın yazısıyla mı açıklayacağız? Dünyada daha kötü bir örnek var mı? Daha neler söylenebilir.

Altmış yılı aşkın süredir ilk kez partimizin Leninci bir yönetime kavuşmasının kapısı açılmıştır. Bu kapıyı açan, *İşçinin Sesi* eliyle yükseltilen Leninci bayraktır.

Altmış yılı aşkın süre içinde, ilk kez beliren bu olanağı, her yoldaş, tarihsel ve komünist bir sorumlulukla değerlendirmek zorundadır.

Hiç kimsenin kara kaşına, kara gözüne kızıp kenarda duramayız. Kinimiz kişisel değil sınıf kini olmak zorundadır.

TKP, partimiz, bu oportünist yönetimden kurtulmadan Türkiye devrimi düştür. Devrimi istiyorsak, bunu sözle değil tavırlarımızla kanıtlamalıyız. Oportünizme en büyük darbeyi vuran *İşçinin Sesi*'ne destek vermek zorundayız. Bugün hiçbir gerekçe, oportünist yönetime karşı Leninci kesimde örgütlü savaş vermeye engel değildir.

Şu ya da bu ayrıntı konuda yanaşım farkları olabilir. Bunlar partimizi gerçek Marksist-Leninist parti yapmaya engel değildir.

Eğer bugün resmi yönetimin oportünistliği, likidatörlüğü, kafalarda berraksa "papaza kızıp oruç bozulmaz". Hele "attan inip eşeğe hiç mi hiç binilmez". Attan inip eşeğe binilir diyenler, bugünkü yönetimden de azılı oportünisttirler.

Z. Baylan
Münih

Gazetemiz fabrika önlerinde

Örgüt seferberliği çalışmalarımız ilerliyor. Hedeflerimiz arasında en önemlisi olan, gazetemizi yığınlara ulaştırmada önemli adımlar attık.

Örgüt seferberliği çalışmalarımız, ikinci yarısında daha da canlandı. Bundan önce bir fabrika önünde satış yapıyorduk. Şimdi ikiye çıkardık. Yeni satış alanımız, Türkiyeli işçilerin yoğun olduğu ikinci bir fabrikadır.

Sabahın erken saatinde yapılan bu satışlar işçiler arasında çok olumlu karşılanıyor. Hatta "helal olsun, bu saatte bile gazete satıyorlar" diyenler çıktı. Bir de yoldaşlarımızın attığı belgilerin güncelliği, eylemi daha da canlandırıyor. Son dönemde, yabancı işçi düşmanlığı ile ilgili propaganda ilgi topluyor.

Bunun yanısıra, herzamanki hafta sonu ve hafta arası satışlarımız aksamadan yürüyor.

Yoldaşlar,

Bundan sonraki çalışmalarımızda, devrimci silahımız olan gazetemizle daha yeni alanlara dalacağız. Örgüt seferberliğinin hedeflerini başarıyla yerine getireceğiz!

Faşist cuntayı devrimle yıkmak için örgüt çalışmalarımıza daha sıkı sarılalım!

Yaşasın örgüt seferberliğimiz!

Kahrolsun faşist cunta!

Yaşasın devrimci silahımız *İşçinin Sesi*!

Tülay İnci
Hamburg

Hamburg'da 8 Mart'ı kutladık

Değerli yoldaşlar,

Bizler 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü büyük bir coşkuyla HTİB'de kutladık.

Dört kadın yoldaşımızın hazırladığı seminerden önce, genç komünist yoldaşımız İnanç Seçiç ve gelmiş geçmiş bütün devrimci şehitlerin anısına saygı duruşunda bulunduk. Gençlik Kulübü'müzün folklor ekibi güzel oyunlar sergiledi. İki yoldaşımız saz çalıp devrimci türküler söylediler. Koro ekibi, şiirler söyledi. Bazı kadın ve erkek yoldaşlarımız dünya, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda kadınların sorunlarına değindiler. Bazı kadın yoldaşlar başlarından geçen önemli olayları anlattılar.

Seminere konuk olarak gelen bacılarımıza ve analarımıza, dünyanın hiçbir yerinde burjuva demokrasisinde kadınların özgürlüğe kavuşamayacağı, kadınların özgür ve her alanda eşit hakka sahip olmaları için tek yolun devrim olduğu anlatıldı. Devrimin kadınların katkısı olmadan başarılamayacağına değinildi.

Seminerin önemli bir yönü şu oldu: Konuk gelen kadın ve erkekler, seminerin konuşma, tartışma bölümüne en az bizler kadar katıldılar.

Komünistler olarak, kadınların kurtuluşu için, devrim saflarına kadınlarla omuz omuza, alanlarda birlikte savaşacağız. Faşist cuntayı döktüğü kanda boğacağız.

Kadınların kurtuluşu komünizmdedir!

Suphi Torun
Hamburg

Çalışmalarımız coşkuyla sürüyor

Yoldaşlar,

Ben TKP *İşçinin Sesi* sempatizanı olarak İşçinin Sesi saflarında savaşıma katılan bir kadın devrimciyim.

Sizlere HTİB olarak Dostluk Haftası festival çalışmalarımız ve dünya kadınlar günü için düzenlediğimiz seminer hakkında bilgi vermek istiyorum.

Yabancı düşmanlığına karşı düzenlenen Dostluk Haftası festivalinde, umduğumuzdan daha başarılı olduk. Değişik yerlerde masa açtık. Yayınlarımızı halk yığınlarına ulaştırdık. Folklor ve koro guruplarımız çok başarılı oldu.

Dünya kadınlar gününe çok güzel hazırlandık. Dört kadın yoldaşımız üzerlerine aldıkları seminer görevini çok iyi gerçekleştirdiler. Bir kadın yoldaşımız şiir okudu. Toplantı folklorla sona erdi.

Bundan sonra daha azimli çalışacağız.

Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi*!

Övgü Özen
Hamburg

FRANSA

Örgüt seferberliğinin anlamı

"Devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz."

Ancak bu genel doğrudan kalkarak "doğru ideoloji yığınları kendiliğinden kazanır" gibi bir sonuca ulaşılamaz. İdeolojisi doğru bile olsa, her hareketin, kendini sınıf savaşımı arenasında güçlü bir biçimde ortaya koyması gerekir. Örgüt seferberliğimizin amacı da bu doğrultuda daha sık, daha büyük adımlar atmaktır. Atıyoruz.

Yığınlara ulaşıp onlara proleter bilinç vermek, onları proletaryanın Marksist-Leninist öncü örgütüne kazanmak üzerine Lenin şöyle diyor:

"Yeni örgütler kurmakta cesur bir girişkenlik gösteremezsek, öncü rolümüze ilişkin tüm iddialarımız temelsizdir. Bunlardan vazgeçmek zorunda kalırız. Komitelerin, gurupların, toplantı ve hücrelerin erişilmiş sınır, biçim ve kalıplarına çaresizce takılıp kalırsak, yalnız kendi yeteneksizliğimizi göstermiş oluruz. Bugün heryerde, bizim yardımımız olmaksızın, belli bir programı ya da hedefleri olmayan, salt olayların etkisiyle kurulan binlerce gurup ortaya çıkıyor. Sosyal-Demokratlar (Komünistler — MŞ) bu grupların olabildiğince çoğuyla doğrudan ilişki kurmayı, bu ilişkileri güçlendirmeyi, onlara yardım etmeyi, kendi bilgi ve deneyimlerini aktarmayı, devrimci insiyatifleriyle onları harekete geçirmeyi kendilerine görev bilmelidirler. Yeminli bir biçimde sosyal demokrat (Komünist — MŞ) olmayanlar dışındaki gurupların tümü ya doğrudan Parti'ye girsin ya da *Parti'ye bağlansın.* İkinci durumda, bizim programımızı benimsemeleri ya da bizimle örgütsel ilişkiye girmelerini zorunlu kılmamız gerekmez. Onların direniş psikolojisi ve uluslararası devrimci Sosyal Demokrasi'nin (Komünizmin — MŞ) davasına olan sempatileri yeterlidir. Yeter ki Sosyal-Demokratlar (Komünist — MŞ) bu guruplar arasında etkin bir biçimde çalışsınlar, çünkü bugün olayların etkisi altında *sempatizan* olan bu guruplar önce demokratik yardımcılara sonra Sosyal-Demokrat (Komünist — MŞ) işçi sınıfı partisinin inançlı üyelerine dönüşeceklerdir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İng. basım, c.8, s.219-220)

Lenin bu sözleri devrimin ateşli ortamında söylüyor. Bu açıdan bu sözler bizim bugünkü koşullarımız için geçerli olmayan yanlar taşıyor, ama yine de genel yaklaşımı çok güzel veriyor. Ezilen yığınlara, proletaryanın savaşımını, bilinç ve sorumluluğunu aşılamalı, onları hızla örgütlemeliyiz. Proletaryanın, özellikle sanayi proletaryasının olduğu yerlere bıkmadan, usanmadan proleter bilinci götürmeliyiz.

"Türkiye'de Leninci görüşlerin yayılmasında kadrolara ağır görev düşüyor. Tüm partililer, hem kendileri çevrelerinde, fabrikada, semtte, okulda fikir liderleri olabilmeli, hem de çevrelerindeki fikir liderlerini (ya da doğal liderler, öncü ögeler de diyebiliriz) partiye kazanmak için bilinçli bir çaba harcamalıdırlar. Yığın çalışması görevinin özü budur." (R. Yürükoğlu, *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları,* s.35)

Örgüt seferberliği deyince küçük burjuvalardan şöyle sesler geliyor: "gericilik döneminde de örgüt seferberliği olur mu?" Menşevik mantığa göre tabii ki "olmaz"! Çünkü bu mantığın devrim diye bir sorunu yok. O, örgütü bir "çiftlik" gibi düşünüyor. Ama komünistler için durum farklıdır. Komünistler için örgüt seferberliğinin büyük anlamı vardır. Sözlerimizi Lenin'in şu dedikleri ile bağlıyalım:

"Şu anda yapabileceğimiz ve her koşul altında yapmamız gereken şey, illegal parti örgütünü kuvvetlendirme çabamızın şiddetini arttırmak ve proletarya yığını arasındaki ajitasyonumuzu on misli çoğaltmaktır." (Lenin, *Kitle İçinde Parti Çalışması,* s.79)

Devrim için daha ileri!

M.Şimşek
Paris

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

Paris'te Kürt Kültür Enstitüsü kuruldu

24 Şubat 1983 günü, ilk kez yasal olarak çalışma yapacak ve Fransa'dan mali yardım görecek bir "Kürt Kültür Enstitüsü" kuruldu. Enstitünün açılması, Kürdistan halkının sömürgecilik altında yıllarca süren savaşımı sonunda elde ettiği, ülke dışında ama siyasal anlamda önemli bir kazanımdır.

Ne var ki enstitü yönetiminin demokratik olarak seçilmemesi yönetimde yalnızca belli gurupların olması Fransa'daki çeşitli örgüt ve derneklerce protesto edildi.

Protestomuz, yaygın dağıtılan Fransızca ve Türkçe bildirilerle kamuoyuna duyuruldu. 24 Şubat gecesi yapılan açılışta kırmızı bez üzerine "Kürt Kültür Enstitüsü'nün yönetimi demokratik olmalıdır" yazılı bez pankart ve BİRKOM flaması açıldı. Geniş bir gurup olarak kapı ağzında bildiri dağıtıldı. Polis önce "Burada toplanamazsınız" dedi. Ancak kalabalık olduğumuzu görünce ses çıkarmadı.

Bazı Kürt örgütlerinin elinde davetiye olduğu halde içeri alınmaması şaşkınlık yarattı. Dağıtılan bildirilerin altında FİB olarak bizim de imzamız vardı.

T.Ç.
Paris

Yeni döneme tüm gücümüzle hazırlanıyoruz

Küçük burjuva kaypaklığın, nefessizliğin, inançsızlığın azıttığı bir ortamdayız. Partimiz, dönemi ve zamanı iyi değerlendirerek örgüt seferberliği kararı aldı. Bu karar her bölgede olduğu gibi, bölgemizde de görev ve sorumluluğumuzun bilinciyle, coşkuyla yaşama geçti.

Paris ve çevresinde yığınlarla bağı güçlendirmek, ideolojik eğitim, İMG'ler, merkez organımız *İşçinin Sesi*'nin en geniş yığınları sarması için bir plan çıkardık. Aramızda işbölümü yaparak çalışmaya yöneldik.

Paris içindeki çalışmalarımızdan başlayalım. Paris, küçük küçük konfeksiyon atölyelerinin yoğun olduğu bir yerleşim merkezidir. Bu atölyelerde insanlık dışı, insan üstü bir çabayla, daha çok parçabaşı iş yapılıyor. Parçabaşı iş sömürüyü az da olsa gizliyor. Buralarda yoğun çalışıyoruz.

Merkez organımızda, İMG'lerin eskiye göre nasıl olması gerektiği, gerçekten partiye bir basamak olduğu, okul olduğu açıldıktan sonra, yeni düzenlemelerle sağlam, sürekli İMG'ler oluşturduk. Geniş bir çevreyle sıcak bir ilişki sürüyor.

Paris çevresinde de çalışmalar yapıyoruz. Fabrika işçilerinin yoğun olduğu bölgelerde, yerleşim merkezlerinde eski ilişkileri gözden geçirdik. "Fikir liderlerini" ya da "doğal liderleri" saptadık. Sonra bu kesimde örgüt seferberliğinin amaçları, Türkiye'nin son durumu, ideolojik eğitimin amaçları, İMG'lerin nasıl olması gerektiği konusunda propagandayı yoğunlaştırdık. Bu çalışmalar sonucunda proleterlerden oluşan yeni yeni İMG'ler doğdu.

Örgüt seferberliğinden de alnımızın akıyla, daha ileriye doğru gelişen bir örgüt olarak çıkacağız. Yeni döneme tüm gücüyle hazırlıklı bir örgüt olma yolunda ilerleyeceğiz.

Lokomotif
Paris

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

AVUSTURYA

Güçlü silahımız partimiz

Sizlere, örgüt seferberliğinde, Viyana'daki çalışmalarımızı anlatmak istiyorum.

Merkez yayın organımızda seferberlik duyurusunun hemen arkasından hızla çalışmalarımıza başladık. Seferberlik tüm yoldaşlarımızı geliştirdi. Bunu her yönüyle, pratikte görüyoruz.

İlk etapta yaptığımız çalışmaları şöyle sıralayabiliriz:

1. Derneğimizde, 15 günde bir düzenli değişen, güncel konularda komünist tutumu içeren bir duvar gazetesi hazırladık.

2. Her pazar günü, güncel konuları konuşmak, partimizin siyasetini öğrenmek için "söyleşi" toplantısı yapıyoruz.

3. Örgütümüzün çağrılı olduğu eylemlere devrimci marşlarımızla katılmak için oluşturduğumuz koro, çalışmalarına yeni başladı.

4. Kendi olanaklarımızla bir kütüphane kurduk. Kütüphanemiz Viyana'daki devrimci örgütlere açık. Dernek üyesi olmayanlar da kütüphaneye üye olabiliyorlar.

5. *İşçinin Sesi*'nin yabancı dildeki yayınlarının Viyana'daki kitabevlerinde satılmasını sağlıyoruz. En çok satılan kitaplarımız arasında, *Sosyalizm ve Demokrasi* ve *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* ön sıralarda yer alıyor.

6. Türkiyeli işçilerin toplu-ca yaşadıkları yurtlara gidip işçilerle konuşuyoruz, onlara faşist cuntayı, Avusturya'daki sömürüyü anlatıyoruz. Bunu düzenli yapıyoruz. Yığınlarla ilişki kurmada canalıcı noktalardan birisi de onların ekonomik-demokratik sorunlarıyla ilgilenmektir. Bunlar yığınlara doğru fikirleri götürmede, savaşımın yolunu göstermede önemli rol oynuyor.

7. İMG'lerin bir alt basamağı olan eğitim guruplarını önümüzdeki önemli görevler arasına koyduk.

Tüm bu çalışmaların ürünlerini alıyoruz. Derneğimize gelenler çoğalıyor. Yığınlar *İşçinin Sesi*'ni tanıyor, ona ilgi ve saygıyla bakıyorlar. Yaptığımız yanlışlıkların üzerine acımasızca gidiyoruz, bunların en hızlı bir biçimde giderilmesini sağlıyoruz. Bu da yığın çalışmasında, yığınlarla kaynaşmada, onlarla ilişki kurmada çok önemli bir işlev görüyor.

Az sayıda olmamıza karşın disiplinli, özverili çalışmamız sonucunda yığın bağlarımızın arttığını, çevremizde tertemiz, sağlam halkaların oluştuğunu görüyoruz. Örgüt seferberliği bize öğrenmemiz gereken birşeyi daha gösteriyor. Sabırlı çalışma. Komünist çalışmanın belkemiği burada yatıyor. Küçük burjuva aceleciliğini, çabuk yılma, bir işi bitirmeden öbürüne atlama huyumuzu sağlam ideolojimiz ve partimizin çelik disipliniyle üzerimizden attık.

Başka bir konu da, komünist davranıştır. Yığınlarla ilişki kurmada, bu, canalıcı bir noktadır. İşçi sınıfının öncü örgütü içinde yer alan kişiler olmak zor şeydir. Yürükoğlu yoldaş, *Bu Kavga Gelecek Kavgasıdır* kitabında şöyle yazıyor:

> "Komünistlik gerçekten zor meslektir. Komünist hareket bir işte dikiş tutturamamışlar, dünyadan öç almak isteyen hastalıklı ruhlar yatağı değildir. Komünistler en disiplinli işçiler, en ileri kafalar, en güzel ruhlar olmak zorundadırlar."

Gerçekten de böyledir. Bu sözü her zaman hatırlıyor ve yaşama geçirmeye çalışıyoruz.

Komünistlik zor meslektir yoldaşlar. Biz de bu zor ama güzel olan yolu seçtik. Başaracağız! Komünist ideolojimizle, demir disiplinimizle, yoldaşça güvenimizle devrimi başaracağız!

Yaşasın alnımızın akı partimiz!

Yaşasın örgüt seferberliği!

Kemal Fırat, Viyana

HOLLANDA

Örgüt seferberliğinden güçlenerek çıktık

Yoldaşlar,

TKP Eşgüdüm Komitesi, örgüt seferberliğinde, sosyalist yığın örgütlerinin güçlendirilmesi gerekliliğini vurguladı. Sosyalist yığın örgütlerinin olduğu yerlerde, üye sayısını arttırmada, partimizin görüşlerini yığınlara götürmede sistemli bir çaba harcanması, yeni bölgelerde de, yeni örgütlerin kurulması gerektiğini vurguladı.

Bizler de, örgüt seferberliğine bir İMG kurarak başladık. Amacımız Hollanda'da sosyalist yığın örgütü kurmaktır.

Bunun için partimizin pırıl pırıl ideolojisiyle donanıyoruz. Gazetemizi en geniş kesime ulaştırmaya çalışıyoruz. Gazetemiz aracılığıyla yeni yeni kişilerle ilişki kuruyoruz. Okuma gurupları, kadın muhabir gurupları oluşturarak, partimizi yeni yeni halkalarla güçlendirmeye çalışıyoruz. Fabrika önlerinde ve pazarlarda gazete satışını daha da yaygınlaştıracağız.

Örgüt seferberliğinde güçlendik. Çabamızı sürdüreceğiz.

Yaşasın örgüt seferberliğimiz!

Kızıl Doğuş
Hollanda

8 Mart dünya kadınlar gününü kutladık

Yoldaşlar,

Bizler Viyana'da, Avusturya Komünist Partisi kadınlar kolu ile birlikte 8 Mart Uluslarası Kadınlar Günü'nü kutladık.

Büyük bir salonda yapılan kutlama gecesine çok sayıda konuk katıldı. Bizim dışımızda Filistinli, Iraklı, İranlı ve Şilili komünist kadınlar da katıldı. Salon girişinde yayın masası kurduk ve Türkiyeli kadınları anlatan panolar astık.

Gecenin ilk bölümü Türkiyeli kadınlara ayrılmıştı. Kadınlarımızın bugünkü durumunu ve kurtuluşun ancak devrimle olacağını anlatan Avusturyalı bir komünist yoldaş, ayrıca, Nazım'ın "Kadınlarımız" adlı şiirini okudu. Biz de slaytlarımızla bu konuşmayı zenginleştirdik. Sonunda bir kadın yoldaşımız Türkiyeli komünist kadınların dayanışma mesajını okudu. Ardından diğer kadın konuşmacılar dünyada kadının genel durumunu anlatarak yapılması gerekenlere değindiler. Tiyatro ve müzikle gece sona erdi.

Güzel bir gece oldu. Bu arada Filistinli kadınlarla konuştuk, herzaman yanlarında olduğumuzu söyledik. Onlar da afişlerinden bizlere armağan ederek, ilişkiye geçmek istediklerini söylediler. Ayrıca Avusturyalı kadınlar Türkiyeli kadınları aralarında görmekten memnun olduklarını bildirerek bundan sonra ilişkilerin düzenlileştirilmesi gerektiğini söylediler.

Yaşasın faşizme karşı "kadın-erkek" işçinin, emekçinin birlikte savaşımı!

Yaşasın 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü!

Yaşasın sosyalizm!

Viyana

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

NORVEÇ

Savaş bayrağını yükseltiyoruz

Yoldaşlar,
Örgüt seferberliği başladıktan sonra Norveç'te bir İMG kurduk. Önce *İşçinin Sesi*'ne en yakın sempatizanları biraraya toplayarak, onlara örgüt seferberliği, İMG'nin ne olduğunu ve *İşçinin Sesi* hareketinin tarihçesini anlattık. Sempatizanların *İşçinin Sesi*'yle ilgili olumlu ve olumsuz içeriğe ya da biçime ilişkin, teorik ya da pratik ne kadar görüşleri, eleştirileri varsa getirmelerini istedik. Yoğun eleştiri ve açıklamalardan sonra İMG'de görev alıp almayacaklarını sorduk. Bir sempatizan İMG'ye şimdilik katılamayacağını, kendisini daha çok hazırlaması gerektiğini söyledi. Bunun dışındakiler İMG'ye coşkuyla katıldılar. İMG'nin adı Savaş Bayrağı olarak kararlaştırıldı.

İMG, kendine ivedi görev olarak eğitimi seçti. Bunun nedeni hemen hemen tüm İMG üyelerinin ideolojik yetişkinliklerinin ortalamanın gerisinde olmasıydı. Eğitim çalışmalarının bir parçası olan seminerleri bir planla belirledik. Her çalışmayı bir konu başlığına ayırarak İMG'nin seminerlerini planladık.

Çalışmalarda yöntemimiz, bir arkadaşın semineri sürekli olarak vermesidir. Bu, içinde bulunduğumuz somut koşullardan çıkan bir olgu. Düzey ilerledikçe daha kollektif çalışma yöntemleri uygulamayı düşünüyoruz. Gurup çalışmasına daha çok ağırlık vereceğiz.

Bir başka pratik görev de ev ziyaretleri oluyor. Bu, IMG üyelerinin her çalışmada aldığı görevler arasındadır. Bugüne kadar elde ettiğimiz bilgiler, çalışmalarımızın geçici sonuçları *İşçinin Sesi*'ne sempati duyan çok sayıda işçinin olduğunu gösterdi.

Lenin'in şu sözleri bu işçi arkadaşlara iletmek istediğimiz gerçeği çok güzel anlatıyor:

"...Örgütlenin! Yalnızca ortak çıkar birliğine dayanan derneklerde, grev fonu ve işçi çevrelerinde değil, siyasal bir parti içinde de örgütlenin. Kapitalist toplumun bütününe ve otokratik yönetime karşı verilecek kararlı savaşım için örgütlenin. Böyle bir örgütlenme olmaksızın proletarya hiçbir zaman sınıf bilinçli savaşım düzeyine yükselemeyecektir. Böyle bir örgüt olmadığı sürece işçi sınıfı hareketi kısır kalmaya mahkumdur." (Lenin, *Kitle İçinde Parti Çalışması*, Hareketimizin İvedi Görevleri, Ser Yayınları)

İMG kadrolarımız gençtir. Üyelerimizin yüzde 15'i aydındır. Geri kalan yüzde 85'i halen işçilik yapan, ya da işçi kökenli olan arkadaşlardır. İlk elde örgütleyebileceğimiz, örgütlememiz gereken işçi sayısı İMG'mizin 2-3 katına ulaşmaktadır. Tüm Norveç'te 3 bini aşkın Türkiyeli işçi bulunuyor. Oslo'da 1100, Drammen'de ise 800'ü aşkın işçi toplu bulunuyor. Komünist fikirler işçiler arasında hızla yaygınlık kazanmakta, dostlarımızın sayısı artmaktadır. İşçiler arasındaki hoşnutsuzluğu maddi güce dönüştürmek, ona örgütlü bir nitelik kazandırarak partimiz saflarında toplamak ivedi görevimizdir.
Tüm İMG bu alanda seferber olmuş durumda! Yanlış yapmaktan korkmuyoruz. Hele yanlışlarımızı saklamak gibi bir derdimiz hiç olmadı.

Evet yoldaşlar, şimdiye kadarki çalışmalarımız ışığında sizlere iletmek istediğimiz deneyimlerimizden bazıları bunlardır. Savaş Bayrağı yükseliyor.

Yaşasın devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği!

Savaş Bayrağı
Norveç

Norveç'te Nazım Hikmet gecesi düzenledik

Norveç Türkiyeli İlericiler Birliği (NTİB) 26 Şubat Cumartesi akşamı Nazım Hikmet'in anısına bir gece düzenledi.

Gecenin açılışı NTİB'i tanıtan kısa bir konuşmayla yapıldı. Sonra Norveç Ulusal Tiyatrosu sanatçılarından Rolf Söder ve Ellen Horn, Nazım'ın şiirlerini Norveççe okudular. Şiirlerin Türkçeleri iki NTİB üyesi tarafından okundu.

Pakistanlı bir arkadaş Nazım'dan üç şiiri Urduca okudu. Ayrıca Nazım üzerine kendi yazmış olduğu bir şiiri Urduca ve İngilizce olarak okudu.

Şili'li Nolvia Dominguez, El Salvador'lu şair Raqua Dalton'un "Nazım'a Mektup"unu İspanyolca okudu.

İki Kürdistanlı arkadaş Kürtçe türküler çalıp söylediler. Daha sonra Şilili sanatçı Carolyna gitarla Latin Amerika devrim türküleri çaldı.

Geceye Türkiyeli, Kürdistanlı, Latin Amerikalı ve Norveçli devrimci ve demokratlardan oluşan kalabalık bir katılım oldu. Kapıda yayın satışı yapıldı.

E.Ş.-T.Y.
Norveç

Nazım Hikmet gecesinden bir görüntü

İSVİÇRE

Öfke gölü sel olup akacak

Değerli yoldaşlar,
Biz Cenevre'de partimizin öncülüğünde *Kızıl Devrim* adlı işçi muhabir gurubunu kurduk.

İlk olarak düzenli eğitim çalışmalarına başladık. İlk çalışmada örgüt seferberliğinin anlamını ve hedeflerini tartıştık. Daha sonra anayasa, demokrasi ve sosyalizm konularında çalışmalar yaptık. Ayrıca yayın dağıtımı ile ilgili işbölümü yaptık. Yığın ilişkileri için çeşitli yöntemler üzerine karar verdik ve uygulamaya başladık.

Çalışmalarımız verimli bir biçimde sürüyor. İMG'lerin partiye hazırlık okulu olduğunu bilerek, üzerimize düşen görevlerin ağırlığının bilincinde olarak, ileride partimize yaraşır kadrolar olmak için elimizden gelen çabayı esirgemeyeceğiz.

Biliyoruz ki, faşist cunta devrime kendi aklınca set çektiğini sanıyor. Ama o setin arkasında, işçi sınıfının oluşturduğu gölün büyüklüğünü unutuyor. Öyle bir gün gelecek ki, sabahın kızıl şafağında o büyük göl kendini engelleyen herşeyi parçalayarak kızıl devrime doğru akacaktır.

Yaşasın komünizm!

Kızıl Devrim
Cenevre

Z rlukları inatla üstüne giderek yeneceğiz

Muzaffer İstanbullu — İstanbul

1982 yılı hareketimiz için "arınarak büyüme" yılı oldu. "Demokrasi ve sosyalizm" konusunda ideolojik anlayışımızı derinleştirdik. 6. Yaz Taarruzu'muzda özveri sınavında çelikleşen kalıcı kadrolarla güçlendik.

1983 yılına yaklaşırken örgüt seferberliğine yalın kılıç daldık. Kısa sürede olumlu ve somut gelişmeler oldu.

Parti içi ve çevre ilişkilerimizi, konumlarımızı gözden geçirdik. Gizlilik ve güvenlikli çalışmayı başa aldık. Demir disiplini, parti hiyerarşisini yoldaşça güven temelinde güçlendiriyoruz.

Nesnel nedenlerden kimi yoldaşlarla ilişkiler tekten yürütülüyor. Bu tür ilişkiler sığ ilişkilerdir. Kollektif bilincin gelişmesini engeller. Yoldaşça bağları zayıflatabilir. Savrulmalara neden olabilir. Tekten bağlı olanlara somut işlevi olan, çalışan hücrelerde görev ve sorumluluk vermenin yollarını araştırıyoruz. Keseneklerimiz eksiksiz toplanıyor. Yan gelir yaratma çabalarımız sürüyor.

Daha sıkı kapsamlı eğitim yapmayı planladık. Eğitim için elimizdeki tek kaynak *İşçinin Sesi* ve yayınlarımızdır. Eksik sayıları tamamlama, Marks, Engels, Lenin'in yapıtlarını bulma yönünde girişimlerimiz var. Eğitimimizin ana konusunu, nesnel ortamın gereklerine ve somut pratik sorunlarımıza denk düştüğü için "parti nedir? nasıl bir parti olmayı amaçlıyoruz?" olarak saptadık. Yeni parti tüzüğümüz, EK kararları, merkez organ ve yayınlarımızda konu ile ilgili yazılar ve klasiklerden yararlanarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Eski buluşma yer, zaman, örtü ve işaretleri değiştirildi. Kuralları titizlikle uyguluyoruz. Ama yine de aksamalar oluyor.

İşe önce aile, komşuluk, işyeri, arkadaşlık vb. çevre ilişkilerimizi değerlendirmekle başladık. Önümüze iki ana sorun çıktı:

Birincisi şu oldu: "O kadar çok ilişkim var ki, nasıl sıraya koymalıyım? Hangileri ile ilgilenmeliyim, bilemiyorum." Buna karşı, varolan ilişkilere basit, genel bazı ölçütler uyguladık. O kadar çok olmadıklarını gördük. Kimi ilişkiler sağlıksız, kötü alışkanlıkları olan kişilerleydi. Eledik. Kimileri ise ihmal edilmiş, gözden kaçmış önemsenmemiş türdendi. Örnek olarak aile ilişkilerimizi söyleyebiliriz. Bu tür ilişkilerle ciddi ilgilenmeye başladık.

İkincisi, "ilişkilerim yok denecek kadar az, nasıl çoğaltabilirim?" sorunu oldu. Bu sorunun çözümü, bilinen şu gerçeklerde yatıyordu: Fabrikalar, atölyeler, işyerleri işçi semtleri, emekçi yerleşim alanları bizim savaş alanlarımızdır. Buralara dalalım.

İlişkilerimizi ve sorunlarımızı böyle değerlendirdikten sonra, çalışma alanlarımızı ve kişileri seçtik. Yığın bağlarımızı sistemli ilerletme uğraşına girdik. İMG'ler kurmayı öne çıkardık.

Başlattığımız çalışmalar, gelişmeler bunlardır. Yaptıklarımızla yetinemeyiz. Yapılacak çok işimiz var, eksiklerimiz çok var. Biliyoruz. Yaptığımızın en iyisini yaparak, yaptığımızı en iyi yaparak zorlukları yeneceğiz.

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

rgüt seferberliğinden partimizi güçlendirerek çıkıyoruz

Yoldaşlar,

Örgüt seferberliği, partimize güç ve canlılık getirdi. Türkiye'de de örgüt seferberliği büyük bir atılganlıkla sürüyor.

Hepimiz tembelliğin bütün izlerini üzerimizden atmakla işe başladık. Geçmiş dönemin hareketliliğinin gericilik döneminde olmaması, ekonomik sorunların büyük bir basınçla üzerimize binmesi, zorlukları kat kat arttırmıştı. Örgüt seferberliği enerji getirdi.

Örgüt seferberliğine, bizler, ilk adımı "Kızıl Güneş İşçi Muhabir Gurubu"nu kurarak attık. Muhabir gurubumuzun çalışma alanı işçi-emekçi kadınlarımızın içine dalarak örgütlenmedir.

Önce İMG'deki yoldaşlarla, üç aylık çalışma programımızı çıkardık.

— Yığınların içine dalarak düzenli ilişkiler çıkarma, örgütlenme.

— Eğitim.

— Yayına düzenli haber ve yazı yazma.

— Mali sorunu çözücü öneriler düşünmek.

Yığın örgütlenmesinde, içine *ilk* dalacağımız ve düzenli ilişki çıkaracağımız yerin emekçi kadınların arası olduğunu saptadık. Semtimizde, fabrikalarda tanıdığımız kişiler aracılığı ile düzenli ilişkiler çıkardık. Onların somut sorunlarından kalkarak ajitasyon-propaganda çalışmasını yoğunlaştırıyoruz. Varolan legal olanaklardan yararlanarak okuma gurupları oluşturmayı başa aldık. Onların üye olup çalışacağı yerlerde bizler de üye olup çalışıyoruz.

İkinci olarak, eğitim konusu geliyor. Türkiye'de birlikte eğitim yapmak olanağı çok sınırlı olduğu için, tüm yaratıcılığımızı zorlayarak birlikte eğitim yapma sorununu tartıştık. Önümüz yaz. Bunun sağlayacağı olanaklardan yararlanmayı karar altına aldık.

Eğitim programımızın ağırlık noktası, yayınların düzenli eğitimidir. Yoldaşlar önce evlerinde okuyarak soru çıkarıyorlar. Toplantıda yeniden okuyup birbirimize sorular soruyoruz. Ve okuduklarımızı nasıl yaşama geçireceğimizi, yığınlara ulaştıracağımızı saptayacağız.

Yayına yazı gönderme konusunda, İMG'miz adına yazı göndermek için görev dağılımı yaptık. Yazı göndermeyi bir alışkanlık haline getireceğiz. Yayın paraları düzenli ödenecek.

Mali konuda ise, ilk önce keseneklerimizi düzenli ödeyeceğiz. Yapma çiçek yapıp satmayı düşündük ve buna başladık. Çeşitli el sanatları da yaparak pazarlamayı saptadık. Bazılarımız da kışın örgü örüp satıyor. Bulunduğumuz semtte iğne yapmayı ve tansiyon ölçmeyi planladık. Bir de kesekağıdı yapıp, pazarını araştırıyoruz. Bunlardan gelecek gelirleri bağış yapıyoruz. Yaz taarruzu için şimdiden her toplantıda neler yapabiliriz, çeşitli çalışma alanlarını araştırıp hazırlanıyoruz.

Programımızı varolan tüm gücümüzü zorlayarak uygulamaya çalışıyoruz. Bazılarını uygulamada tam olarak bir başarı sağlayamadık. Bunların yılmadan üstüne üstüne gideceğiz.

Lenin'in söylediklerini aklımızdan çıkarmıyoruz:

> "... Şimdi bu durgunluk, gericilik ve çözülme günlerinde 'Almanca konuşmayı', yani yavaş (işler canlanıncaya kadar yapacak başka birşey yok) sistemli ve düzenli çalışmayı, adım adım ilerlemeyi, santim santim kazanmayı öğrenmeliyiz. Her kim bu çalışmayı sıkıcı bulur, her kim yolun bu dönemecinde, şu ikinci aşamada sosyal demokratik (komünist—*İ.S.*) taktiklerin devrimci ilkelerini koruma ve geliştirme gereğini anlamazsa, Marksist adını boş yere almıştır." (Lenin, *Tasfiyecilik Üzerine*, Sol Yayınları, s.56)

Kızıl Güneş
İzmir

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

İzmir örgütümüz dünya kadınlar gününü bildiri dağıtarak kutladı

BİLDİRİ

Bu kavga kadın erkek hepimizindir

1857 yılında 40.000 New York'lu terzi kadının sağlığa zararlı koşullar altında, az ücretle, uzun saatler çalışmaya karşı yaptıkları görkemli grevin anısına seçilen 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü'nü kutlarken hapishanelerde, faşist cuntanın en alçak işkencelerine karşı yiğitçe direnen, kapitalizmin zorbalığı altında mücadele veren kadın emekçileri bugünün adına selamlıyoruz.

Emekçi kadınlarımız!

Faşist diktatörlük siyasi ve ekonomik bunalımı çözebilmek için bizden daha çok özveri istiyor. Türkiye kapitalizmi bugüne kadar hep kendine yonttu. Bize işsizlik, sömürü, evlat acısından başka ne verdi? Faşist cunta ile çilemiz daha da arttı. Biz kadın işçiler yine az ücretle, zor koşullar altında çalıştırılıyoruz. Bir de evimizde cuntanın ekonomik ve siyasi terörünü ailemizle birlikte yaşıyoruz. İşte bizden özveri isteyen, faşist ideolojilerine uygun çocuklar yetiştirmemizi öğütleyen sahtekarların yüzü ve bu sahtekarların uşağı sözde "kadın örgütleri", kadın sorunu üzerinde "ders veren" faşist sendika yöneticileri niye bu kadar çaba sarfediyorlar? Çünkü biz kadınların devrim mücadelesindeki yerimizi iyi biliyorlar. 15-16 Haziran direnişleri, DGM'ye Hayır direnişleri, 1 Mayıslar ve grevlerde kadın-erkek elele verip yarattığımız şanlı destanları yaratanlar olarak burjuvazinin uykularını kaçırıyoruz. Her ne yaparlarsa yapsınlar, biz emekçi kadınların bilincinde yaşayan "kadınların kurtuluşu, işçi sınıfına ve onun kurtuluşuna bağlıdır" mücadelemizi kıramayacaklardır.

Haydi ekmeğimize, işimize, çocuğumuzun sütüne göz koyan, özgürlüklerimizi ayaklar altına alan, polisiyle, ordusuyla, hapishaneleriyle ayakta durmaya çalışan faşist devleti, işçi sınıfının önderliğinde ileri demokratik halk devrimi ile yıkalım!

Haydi daha aydınlık yarınlar için tüm dünya uluslarının emekçi kadınlarıyla, ulusal baskı altında cuntanın terörü ile inletilen Kürt halkının emekçi kadınlarıyla isyan bayrağını 8 Martlarda dalgalandıralım!

Yaşasın Dünya Kadınlar Günü!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın partimiz Türkiye Komünist Partisi!

TKP—İşçinin Sesi, İzmir

Nabız yükseliyor

Selam yoldaşlar,

Size bulunduğum yerde, kapitalizmin pisliğinden nefret etmiş halkın konuşmalarını aktaracağım.

Çalıştığım fabrikada bizden aşırı üretim isteniyor. Yemekler iyice bozuldu. Hastalık nedeniyle doktora gidip aldığın rapor geçersiz sayılıyor. Hasta insana iş değişimi gerekiyor, izin vermiyorlar. Hasta aynı işte çalıştırılıyor, bu da durumunu tehlikeye sokuyor.

İşçilerin sosyal haklarında herhangi bir değişiklik yok. Alış veriş yapmak için bir çek veriliyor. Bu çek 4 yıldır 5 bin liralıktır. Artış yok. Verilen ordinolar var, geçerliliği bir yıldır. Onlardan da yüzde 10 düşürülüyor. Bu da 7 yıldan beri böyle. Bir de 7-8 arkadaştan, hâlâ sendika keseneği olarak 844 lira kesiliyor.

Bu konuyla ilgili propaganda ve ajitasyon çok yararlı oluyor. İşçiler daha fazla öfkeleniyorlar. İşçiler şunu söylüyorlar:

"DİSK'i kapattılar, çalışmasını durdurdular ama aynı sendika keseneğini kesmeye devam ediyorlar! Bu adamlar başımıza bela olmuşlardır. Birgün bunların belasını göstereceğiz. İnsanın dayanabileceği gibi bir durum yok. Şu fabrikada yapılan işlerden nefret ediyorum!

"Baksanıza insan olanları sayınca bile işe değil hapishaneye giriyorum sanıyor!"

"Hasta insan ölüme mahkum ediliyor. Fazla üretim yapılacak da onlar kâr edecekler diye hergün ölümlerden dönüyoruz. Eve gidince dört saat baygın yatıyoruz. Yorgunluktan kendimize gelemiyoruz. Çalıştığımız iş tozlu, ama ne ayran ne de süt veriliyor! Evden meyva getiriyorduk, onu da yasakladılar."

Bunları söyledikten sonra arkadaşlar, "herkes birlik olsa, şimdi isyan etmeye hazırız" dediler.

Bir gün, bu arkadaşlardan biriyle çarşıya gittik, alış veriş yapıyorduk. Arkadaşın bildiği bir toptancı dükkanı varmış. O dükkanın sahibinin arkadaşın oturduğu semtte de dükkanı varmış ve orada taksitle satış yapılıyormuş.

Bu toptancı dükkanına gidince arkadaş, yine taksitle alayım, borcuma eklersin, dedi. Dükkan sahibi yok kardeş veremem dedi ve şunları söyledi:

"Biz üretim yerlerine gidiyoruz, malı en çok 10-20 gün içinde ödemek üzere veriyorlar. Malları bu süre içinde satamıyoruz. İşler durgun. Eğer ödeyemezsem, adamlar gelip mallarını geri götürüyorlar. Taksitle verirsem adam mal yerine beni götürür. Bu işleri hep Kenan Evren ağa yaptı. Allah belasını versin. Elbet bir gün belasını verecek biri çıkar. Çoğu onun gibi hava atmıştır, insanları avucunda maymun gibi oynatmıştır ama böyle durumlar fazla sürmemiştir. Bunu iyi bilsin! Adam esnafı, işçiyi, köylüyü yaktı."

Ben de adamın ağzını iyice aramak için, boşver, bu böyle gider, dedim. O da, gitmez çocuğum, bunun sonu mutlaka patlar, dedi.

Bir de şimdi 1981'den 1983'e kadar yapılan bütün gecekondular yıkılacak! Gecekondu yıkımı kırsal alanda insanların öfkesini iyice arttırdı. Başlarına bu tür olaylar gelince, eskiden savaşım veren devrimcileri anıyorlar. Onlar olsaydı yıkamazlardı, zenginler onları topladılar hapishanelere, şimdi kimseden korkmuyorlar, diyorlar. Doğal olarak bu biraz hazırcı bir mantığı dile getiriyor. Kendi güçlerini unutuyorlar!

Geçen gün babamla ufak bir tartışma yapmıştık. Babam, kimsenin gücü devlete yetmez, devlet istediğini yapar, demişti. Kendisi inşaat ustasıdır. Bir süre sonra, gecekondunun birisini yaparken, orada oturan insanlardan şunu duymuş: "Kimse evlerimizi yıkamaz, biz gereken tedbirimizi aldık. Sopa, taş, hatta bıçakla önce dozerciye saldırırız." Bunları duyunca babamın fikri değişti, herşey olabilir, diyor.

Ege